

Beszámoló
az Egyetemi Könyvtári Szolgálat és
az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár
2017-ben végzett munkájáról

Budapest, 2018. március 7.

Tartalomjegyzék

Az ELTE Egyetemi Könyvtári Szolgálat (EKSZ).....	4
Stratégiai célok megvalósítása 2017-ben	4
A Könyvtári Tanács működésének eredményei	5
A Könyvtári Tanács Koordinációs Bizottságainak eredményei	5
Az EKSZ könyvtárosai munkájának elismerése.....	10
Az EKSZ eredményei számokban.....	10
Az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár.....	16
Szervezeti kérdések	16
Igazgatás	16
Beruházás, üzemeltetés.....	17
Költségvetés	17
Humán erőforrás gazdálkodás.....	17
Központi beszerzések, közbeszerzések lebonyolítása	18
Oktatói és tudományos tevékenység támogatása.....	18
Közös katalógus, az Integrált Könyvtári Rendszer működtetése	19
Az EKSZ könyvtári portáljának fejlesztése.....	19
Minőségbiztosítás	19
Az Egyetemi Könyvtár, mint országos nyilvános könyvtár által elvégzett feladatok.....	20
Szolgáltatások.....	20
Digitális tartalom előállítása, kezelése.....	20
A gyűjtemény gyarapítása, kezelése	21
Tudományos és tudományos ismeretterjesztő tevékenység, hazai és nemzetközi kapcsolatok..	21
Az ELTE Levéltára 2017. évi szakmai beszámolója	23
Szervezeti és személyi változások	23
Gyűjtőterületi és feldolgozó munka	23
Kutató- és ügyfélszolgálat	23
Konferenciák, szakmai kapcsolatok	24
Tudományos munka és publikációk	24
Pályázati munka.....	25
Szakmai egyesületi tagsági tevékenység.....	26
Egyéb közművelődési tevékenység.....	26
Az ELTE Savaria Egyetemi Könyvtár és Levéltár	27
Működési környezet.....	27

A Savaria Egyetemi Könyvtár, mint az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár tagkönyvtára által elvégzett feladatok.....	29
Beszerzések	29
Tudományos tevékenység támogatása	30
Közös katalogizálás, az Integrált Könyvtári Rendszer működtetése	31
Könyvtári portál fejlesztése	32
Monitoring és statisztika.....	32
Minőségirányítás	32
Képzések a munkatársak számára.....	33
Kommunikáció, tájékoztatás	34
A Savaria Egyetemi Könyvtár, mint országos nyilvános könyvtár által elvégzett feladatok	35
Szolgáltatások.....	35
Digitális tartalom előállítása, kezelése.....	35
A gyűjtemény gyarapítása, kezelése	36
Tudományos és tudományos ismeretterjesztő tevékenység, hazai és nemzetközi kapcsolatok..	37
Megoldásra váró feladatok, problémák	40

Az ELTE Egyetemi Könyvtári Szolgálat (EKSZ)

Stratégiai célok megvalósítása 2017-ben

Az EKSZ 2017-ben elfogadott stratégiai terve alapján a legfontosabb célokat szem előtt tartva alakította ki munkatervét, mind a Könyvtári Tanács, mint operatív irányító testület, mind az egyes tagkönyvtárak.

Kiemelt stratégiai céljaink, eredményeink:

Legyen az EKSZ az Egyetem oktatási- és tudománypolitikai tevékenységének kiemelt intézménye!

Legyen a könyvtár az ELTE tartalomszolgáltató tudásközpontja!

Legyen a könyvtár az Egyetem tudományos működésének és tevékenységének támogatója!

Az ELTE minden karának oktatóit a kijelölt könyvtárosok (adminisztrátorok) támogatják az MTMT-ben való publikációs nyilvántartás, az intézményi repozitórium, (ELTE Digitális Intézményi Tudástár, EDIT) és a tudományos minősítés és teljesítmény mérésére szolgáló Stratégiai Adatbázis (STA) esetében.

A szolgáltatások stabil biztosítása érdekében a bevont adminisztrátorok képzése minden karon folyamatos.

Bővül az EDIT-ben rögzített tartalom összetétele, a muzeális dokumentumok mellett gyarapodik a doktori disszertációk száma, megkezdődött a szakdolgozatok feltöltése.

Az Egyetemi Könyvtár és Levéltár (EKL) végzi a DOI szolgáltatást, valamint az OA publikálás támogatását.

EISZ és más adatbázisokra fordított összeg jelentősen növekedett 2016-ban és 2017-ben, valamint folyamatosan bővül az e-könyvek beszerzése.

Az oktatók és kutatók számára felhasználó képzéseket, bemutatókat szerveznek, illetve tartanak a könyvtárosok.

Mindezen tevékenységet az EKSZ képviselői az Egyetem Tudománypolitikai Irodájával koordinálva és együttműködésben végzi.

Az Egyetemi Fenntartható Fejlődés Tanácsa kérésére a Könyvtári Tanács tagot delegált annak érdekében, hogy a könyvtári fejlesztési irányok minél nagyobb arányban tükröződhessenek az Egyetem fejlesztési politikájában.

Legyen a könyvtár tanulási központ és közösségi tér!

A könyvtárak szolgáltatásainak folyamatos javításának eredményeképpen az elmúlt időszakban tapasztalható a helybenhasználat intenzitásának növekedése. A javuló WIFI hálózat, a bővülő elektronikus tartalmak, és az állomány gyarapítására fordított források növelése egyaránt hozzájárulnak a magasabb igénybevételhez. Az infrastruktúra fejlesztése, közösségi terek létrehozása több kari könyvtárban is megvalósult, az EKLpedig célbútorok beszerzésével nyújt több kényelmi szolgáltatást.

A hallgatók könyvtárba vonzása érdekében egyre több tagkönyvtár tart nyílt napot, illetve vesz részt a könyvtár szolgáltatásait népszerűsítő rendezvényeken. Aktívak a könyvtárak a közösségi média felületeken is. Növekedett a használóképzéseken részt vevők száma, valamint a hallgatói munkát és szakmai gyakorlatot végzők száma is.

Legyen a könyvtár hatékonyan működő szervezet!

A Könyvtári Tanács összehangolt működése, a létrehozott dokumentumok, szabályzatok és folyamatleírások biztosítják az EKSZ tagkönyvtáraiban a szolgáltatásközpontú működést. A KT szakmai bizottságokban operatíván tervezi, ellenőrzi a célokat és az éves munkát, figyelembe véve a stratégiai és minőségcélokat.

A KT éves továbbképzési tervben rögzíti a tagkönyvtárak könyvtárosainak folyamatos képzését, a kompetenciák fejlesztése érdekében. Kiemelt eredmény 2017-ben az EKSZ HR stratégiájának elfogadása, amely rögzíti a munkatársakkal szemben támasztott követelményeket, az elvárt kompetenciákat, valamint lehetővé teszi a teljesítmény értékelési rendszer kialakítását, eszközöket ad a vezetők számára a teljesítmény elismerése, a munkatársak motiválása érdekében.

A Minősített Könyvtár cím elnyerése

Első alkalommal történt meg az EKSZ önértékelésének elvégzése 2017-ben, korábban a tagkönyvtárak végeztek önértékelést. Az elért magas pontszám tükrözi a több éve folyó minőségfejlesztési és minőségirányítási munkát az EKSZ tagkönyvtárai körében. Elkészültek a hatékony és minőségi működés dokumentumai, új és módosított folyamatleírások, a szükséges partnerelégedettség és igényfelmérések, valamint az önértékelés és a felmérések során felmerült javítandó területekhez kapcsolódó intézkedési tervek, munkaterv. A KT K21 Minőségirányítási Koordinációs Bizottságában, hét munkacsoportban, széles körű bevonással, több mint 40 elkötelezett munkatárs vesz részt aktívan. Az elért eredmények alapján a KT döntésének értelmében az EKSZ megpályázza a következő kiírásakor a Minősített Könyvtár címet.

A Könyvtári Tanács működésének eredményei

A Könyvtári Tanács 6 alkalommal ülésezett 2017-ben. A KT Koordinációs Bizottságai által előterjesztett elfogadásra került dokumentumok: Minőségirányítási Kézikönyv, EKL SZMSZ, kulcsfolyamat leírások, EKSZ stratégia cselekvési tervvel kiegészítve, valamint ügyrend módosítás az EKSZ munkatervének összeállítása és elfogadása tárgyában.

A KT véleményezte a benyújtott kari könyvtárvezetői pályázatokat (TÓK, IK), valamint tagot delegált az Egyetemi Fenntartható Fejlődés Tanácsába.

A Könyvtári Tanács Koordinációs Bizottságainak eredményei

K21 Minőségirányítási Koordinációs Bizottság

A 2017-es évben kiemelt célunk a Minősített Könyvtári címre való pályázat volt. Ennek előfeltételeként elvégeztük az EKSZ önértékelését, amelyre hosszas előkészületi munkák után 2017. 04.21. és 06. 30. között került sor.

Az önértékelés három részből állt:

- tagkönyvtári munka
- önértékelők csoportmunkája
- EKSZ szintű intézkedési terv összeállítása

Az önértékelésről beszámoló készült, amit a K21 Koordinációs Bizottság és a Könyvtári Tanács az Intézkedési tervvel együtt elfogadott. Az Intézkedési terv feladatai minden munkacsoport számára újabb feladatokat foglalmaztak meg.

A Minőségkoordinálási munkacsoport megbeszélte és értékelte az előző évben az EKSZ tagkönyvtáraiban lezárt nem megfelelő minőségű szolgáltatásokról (panaszkezelés) készült jelentéseket (NMSZ).

Elkészültek a 2016-ról szóló, tagkönyvtári Minőségfejlesztési jelentések. Az elkészült jelentések elemzése után megtörtént a tagkönyvtárak minőségfejlesztési jelentéseivel szemben támasztott tartalmi és formai elvárások tisztázása.

Befejeződött a Minőségirányítási Kézikönyv átdolgozása.

2017-ben is felmértük a hallgatók könyvtárhasználati elégedettségét és igényeit „Felmérés az egyetemi szolgáltatásokról – 2017” nevű kérdőív keretében. A kérdőív az Egyetemen jelenleg elérhető szolgáltatásokkal kapcsolatos hallgatói elégedettség mérésére és a felmerülő igények összegyűjtésére irányul, így köztük a könyvtári szolgáltatásokra is. Az ELTE 2017-ben – a hallgatói elégedettségi felméréshez hasonlóan – az oktatók körében is központi kérdőívben térképezi fel az egyetemen jelenleg elérhető szolgáltatásokkal kapcsolatos igényt és elégedettséget. A korábbi kérdőíveket és intézkedési terveket áttekintve véglegesítettük a kiküldeni kívánt kérdőív könyvtárra vonatkozó részét.

A munkatársakkörében a teljesítményértékeléssel kapcsolatos véleményfelmérést végeztünk, az eredményeiről részletes beszámoló készült, amit minden kitöltő megkapott.

2017-ben 19 kulcsfolyamat került elfogadásra és bevezetésre, a legtöbb új folyamat a szolgáltatásokkal kapcsolatos.

A 2016 óta sikeresen üzemelő új portál akadálymentes változatát, látássérültek bevonásával teszteltettük. Az eredményt elküldtük a portál üzemeltetőinek.

Az Egyetemi Könyvtár folyamatosan tölti fel az EDIT-be a Fogyatékosügyi Központ által készített adaptált tananyagokat, elérhető a használatot segítő útmutató is.

Az EKSZ partneradatbázis tárolására és rendszeres aktualizálására webes felület került kialakításra,

Elkészült az EKSZ könyvtárak fenntarthatósági felméréséhez kapcsolódó zöld könyvtári kérdőív.

Komoly előkészítő munkát követően elfogadásra került a közös HR stratégia ahozza kapcsolódó intézkedési tervvel, valamint az egységes teljesítményértékelés rendszer alapjait jelentő kompetencia szótár és térkép. Új munkatársak felvételénél egységes pályázati kiírást és értékelést vezettünk be. Egységesen alkalmazzuk a tudományos és tudományos ismertető tevékenységet mérő disszeminációs űrlapot.

Képzéseket szerveztünk az ügyfélszolgálatban dolgozó munkatársaknak és a minőségügyi felelősöknek, valamint „minőségügyi érzékenyítő” tréninget a témára fogékony kollégáknak. Az innováció támogatására, a jó gyakorlatok bemutatására és a fejlesztési lehetőségek feltérképezésére „Könyvtár Café” néven innovációs napokat szerveztünk.

Képzés	Résztvevők száma
Ügyfélszolgálat tréning	9 fő
Képzés minőségügyi felelősöknek	9 fő
Minőségügyi érzékenyítés	12 fő

Az elkövetkező évre a fő feladatokat az önértékelés után készült intézkedési terv jelöli ki.

MTMT EDIT Koordinációs Bizottság

A bizottság által ellátott feladatok: az Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT), az ELTE Digitális Intézményi Tudástár (EDIT) és a Stratégiai Adatbázis (STA) feltöltésének, valamint az adminisztrátori hálózatok támogatása a szakterületi felelősök koordinálásával és az országos szabályzatokkal összhangban.

A Bizottság az MTMT, az EDIT és a STA területén az alábbi feladatokat teljesítette:

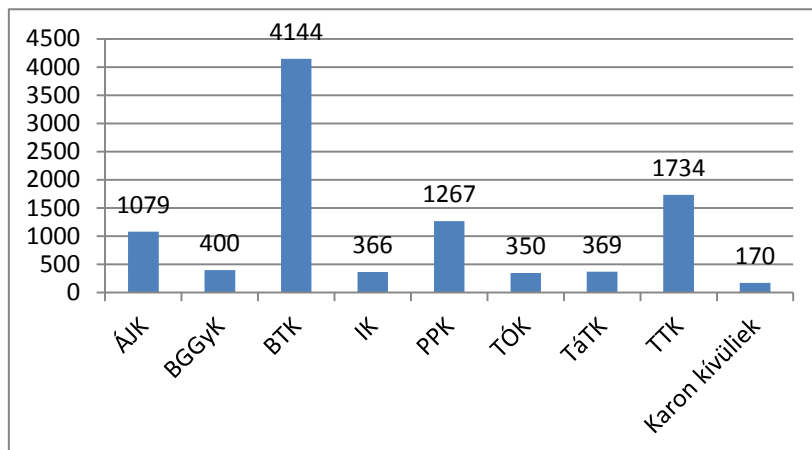
MTMT

1. A szerzői adatfelvitel és idézettség keresés, feltöltés támogatása.
2. Az adminisztrátori teendők ellátása, különös tekintettel a kötelező ellenőrzésre.
3. ELTE-s és egyéb bírálatokra (pl. habilitáció, NKFIH, Bolyai, minőségbiztosítás, kiválósági listák stb.) jegyzékellenőrzés.
4. A doktori iskolák törzstagjainak, témavezetőinek és témakiíróinak személyes támogatása tíz válogatott publikáció és az összes publikáció tudományometriai adatainak az MTMT-ből az ODT/MAB adatbázisba importálásában.
5. Az MTA-ELTE kutatócsoportok feltöltési kötelezettségének támogatása.
6. Az MTMT adminisztrátori hálózat támogatása – ismeretátadás, jogosultságfüggő tevékenységek (duplumösszevonás, authority adatok felvitele), egyeztetések, kommunikáció
7. MTMT2-s migrálásra és átállásra felkészülés: adattisztítás.

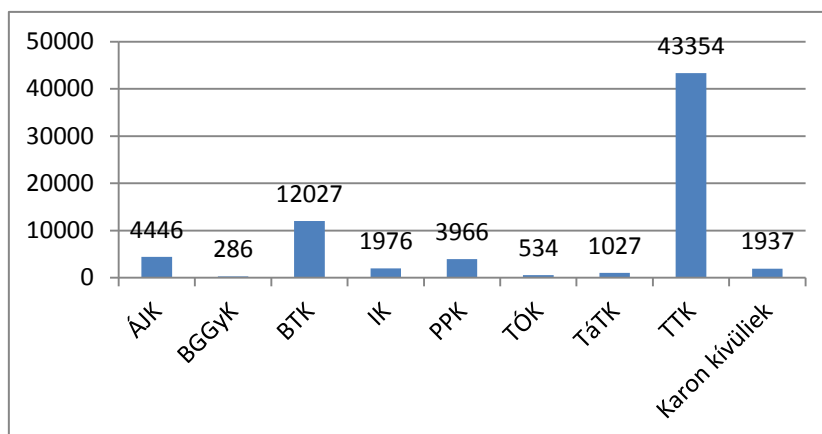
Az MTMT-vel kapcsolatban nem teljesültek az MTMT2-re váltásra és azutáni teendőkre vonatkozó feladatok, mivel 2017-ben nem történt meg a szoftverváltás.

A 2017-ben adatbázisba került ELTE-hez rendelt mindenkori tételek és hivatkozások száma¹ (a feltöltést végezhetette az ELTE-s szerző, az adminisztrátora, vagy ELTE-n kívüli társszerző vagy annak adminisztrátora):

Feltöltött publikációk száma, 2017

Feltöltött idézők száma, 2017

Stratégiai Adatbázis (STA)

A 2015-ben kötelezővé válás után folytatódott és stabilizálódott a Stratégiai Adatbázissal kapcsolatos teendők ellátása(vö: http://www.elte.hu/file/ru_2015_06.pdf).

Ellátott feladatok:

1. Adatfeltöltés.
2. Adatfeltöltés támogatása, oktatói tájékoztatás.

EDIT

1. Szerzői oktatások tartása (5 alkalom, 12 fő)

¹Mindkét statisztika forrása: MTMT statisztika modul, 2018. február 1.

2. EDIT adminisztrátori hálózat támogatása – ismeretátadás, egyeztetések, kommunikáció (telefon, levél, honlap), személyi jogosultságok kiosztása, gyűjtemények karbantartása, új gyűjtemények kialakítása.
3. Adminisztrátori konzultáció (5 alkalommal, 12 fő részére)
4. Repozitáriumi ismeretek, openaccess, EDIT elméleti oktatás (1 alkalommal 15 fő részére)
5. Üzemszerű működés javítására, fejlesztésére vonatkozó megállapítások megtétele, megvizsgálása és megvalósítása.
6. Szerzői archiválás támogatása – áttöltés SWORD protokollal, feltöltés EDIT felől, ellenőrzés, jóváhagyás, egyeztetések, kommunikáció (telefon, levél, honlap);
7. EDIT előadás, bemutató 9 alkalommal 21 fő részére.
8. Szakdolgozat feltöltésének támogatása – egyeztetések, kommunikáció, feltöltés EDIT felől. 2017-ben 9 db szakdolgozat került fel. Egyeztetések szakdolgozatfeltöltésről az IK-n és TáTK-on.
9. Az IK új HKR-ébe bekerült az EDIT feltöltés.
10. Disszertációk feltöltésének támogatása – doktori iskolák munkatársainak betanítása (1 alkalom, 1 fő) 2017-ben 128 disszertáció került feltöltésre.
11. EDIT verzióváltás előkészítése (5.4-ről 6.1-re)
12. EDIT verzióváltás miatt szükséges MTMT EDIT kapcsolat korrekciója, SWORD protokoll tesztelése
13. MTMT2 és EDIT közti kapcsolat megvalósítása, SWORD2 tesztelése

Az EDIT-tel kapcsolatban nem teljesült az EDIT-NEPTUN összekapcsolás megvalósítása. Az ok: egyetemi egységes szakdolgozatkezelési szabályozás hiánya.

Portál Koordinációs Bizottság

A 2017-ben megvalósult feladatok:

1. Az asztali EKSZ portál tartalmának teljes körű megjelenítése az akadálymentes és mobil felületen.
2. A kari szerkesztőkhöz nem sorolható könyvtárak tartalmi felelőseinek felkutatása és bevonásuk a szerkesztési folyamatokba.
3. Az EKSZ portál funkcióinak bővítése, látogatói igények beépítése az oldalba. Felhasználói igényekre reagálva több változtatást is bevezettünk. Ez érintette a kezdőoldal megjelenését, a nyitva tartásra és díjszabásra vonatkozó adatok elérését is.
4. Folyamatos a tartalmi feltöltés együttműködve a kari- és EKL-s szerkesztőkkel, a folyamatos adataktualizálás mellett 318 hír került feltöltésre, valamint folyamatos a kari igények beillesztése a tagkönyvtári adatlapba.
5. A tartalomkezelő rendszer és használt modulok frissítéseinek követése és telepítése is folyamatos, a portált üzemeltető CMS naprakész.

A Bizottság Photoshop tanfolyamot szervezett első sorban portál szerkesztők részére. A nagyszámú jelentkező miatt 3 turnust is indult 4x3 órában, amelyeken 21 fő vett részt.

Integrált Könyvtári Rendszer (IKR) Koordinációs Bizottság

A közös katalógusban dolgozó munkatársak számára, a folyamatos tájékoztatás érdekében 5 IKR hírleveletkészítettünk. és továbbítottunk.

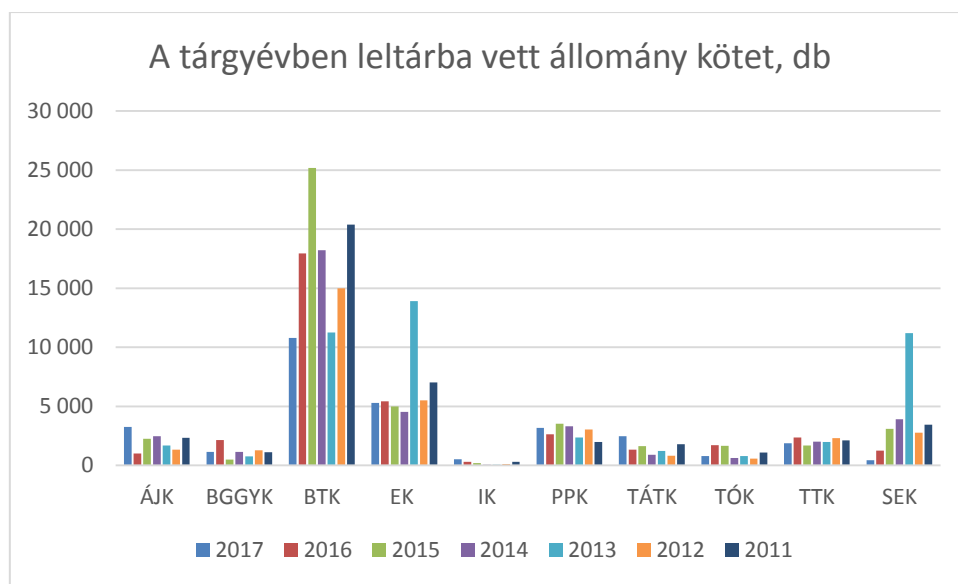
Az újonnan belépő munkatársak számára az Aleph moduljainak oktatása keretében 5 alkalommal 39 fő betanítása történt meg.

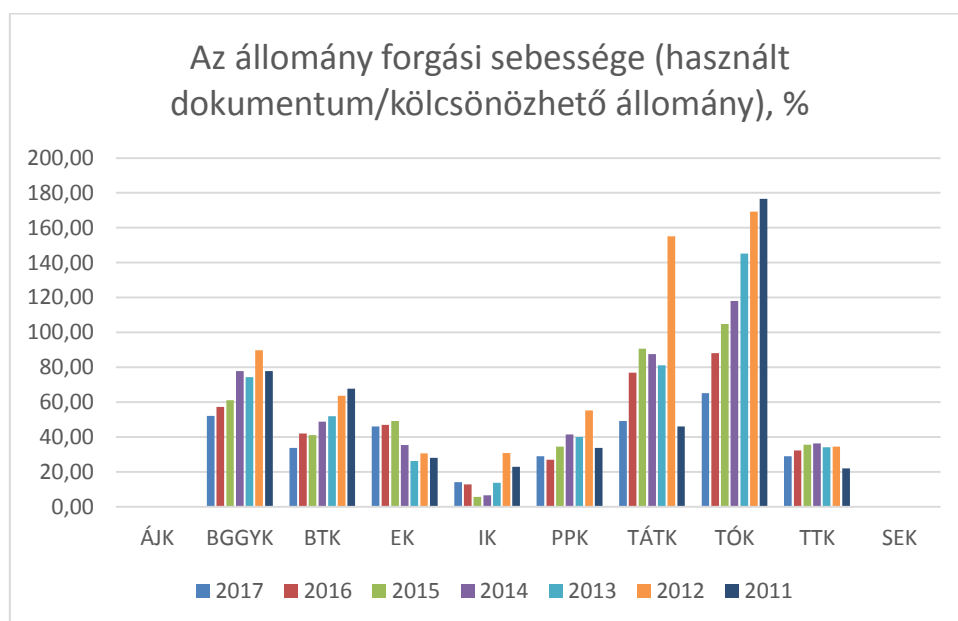
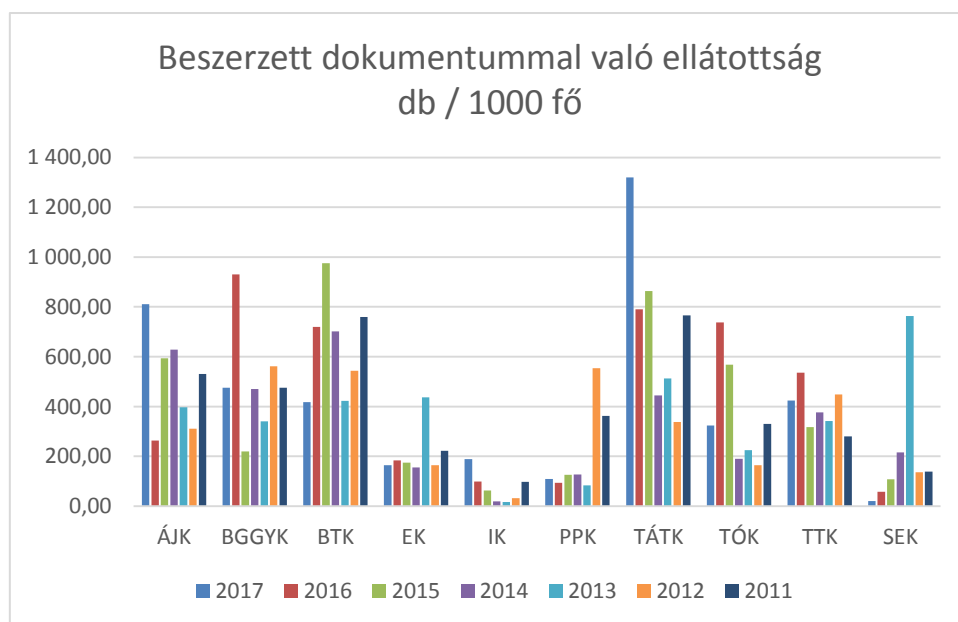
A rendszer jobb működése érdekében megtörtént a szervizek alakítása, igény esetén újak készíttetése, statisztikai adatok nyelésének gyorsítása, pontosítása a beérkezett jelzések alapján.

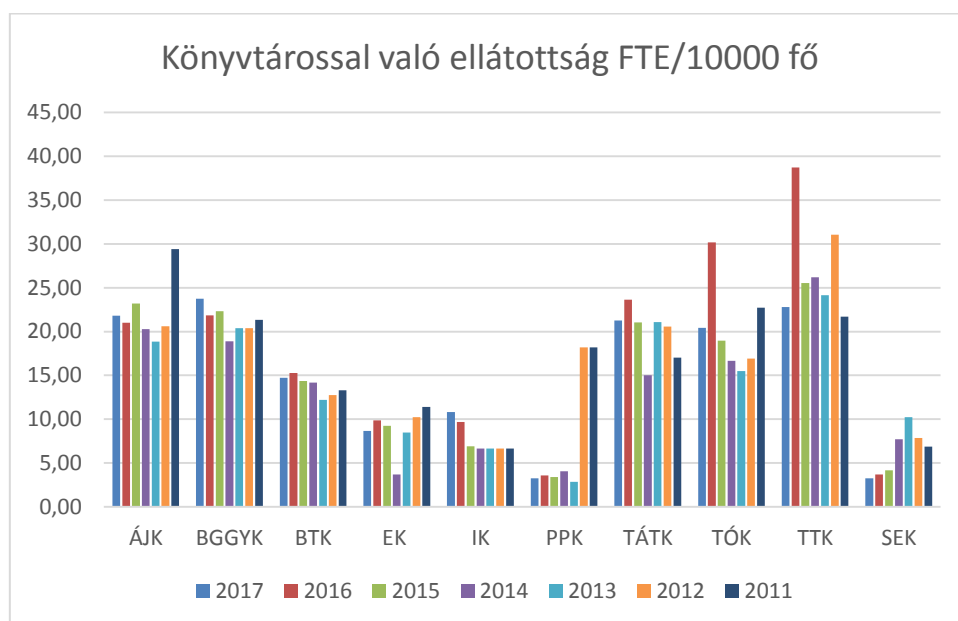
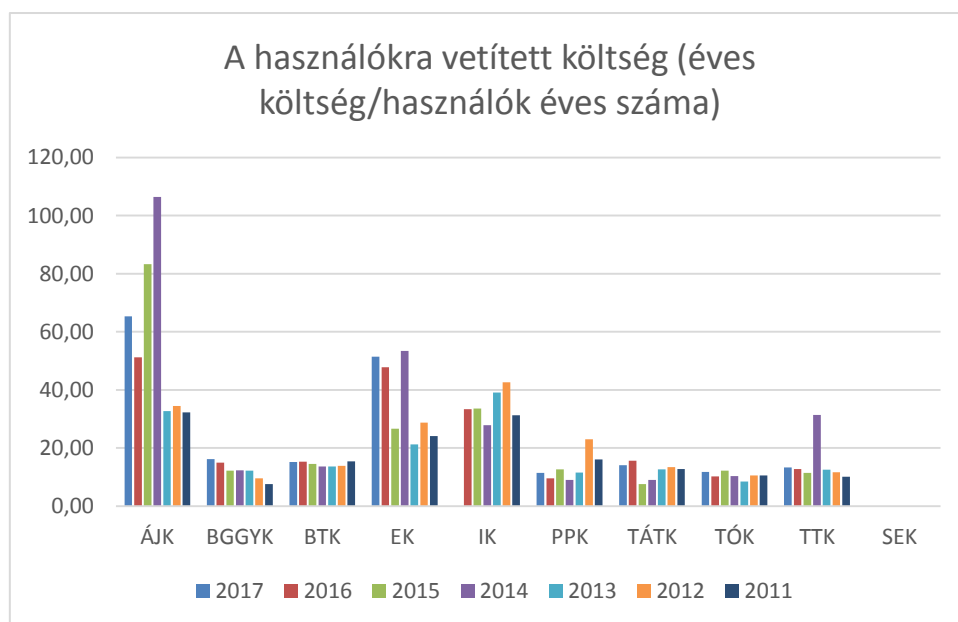
Az EKSZ könyvtárosai munkájának elismerése

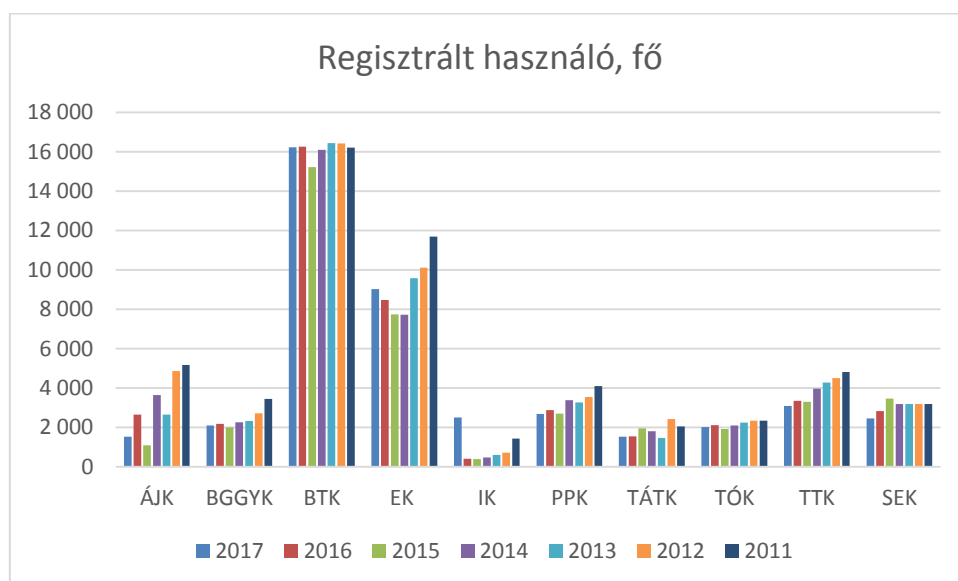
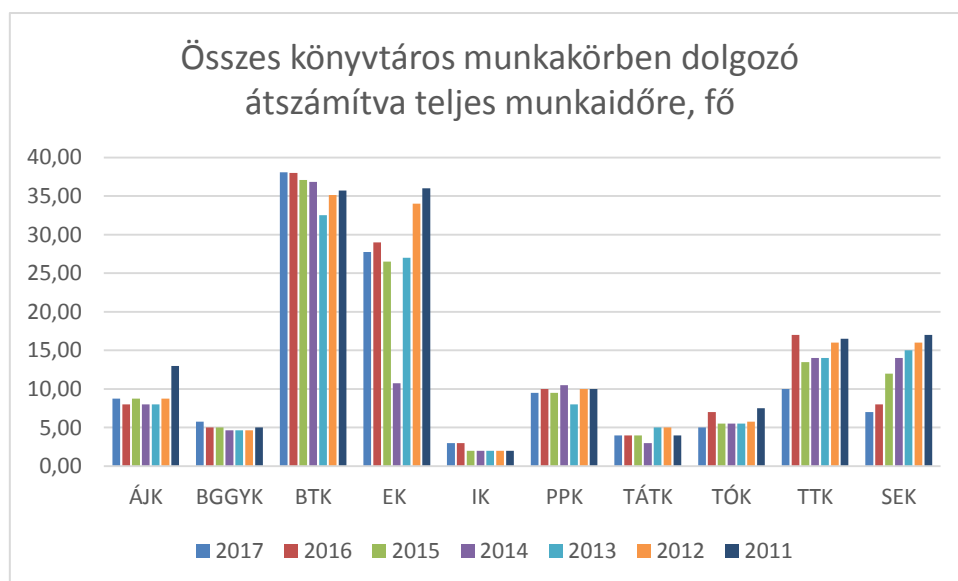
A Pro Universitate Emlékérem ezüst fokozata kitüntetést kapta Pálfi Éva (EKL) és Varga Gáborné (BTK KO), Trefort Ágoston Emléklapot kapott Aszalós Károly (EKL). Garamvölgyi László (EKL) rektori dicséretben részesült.

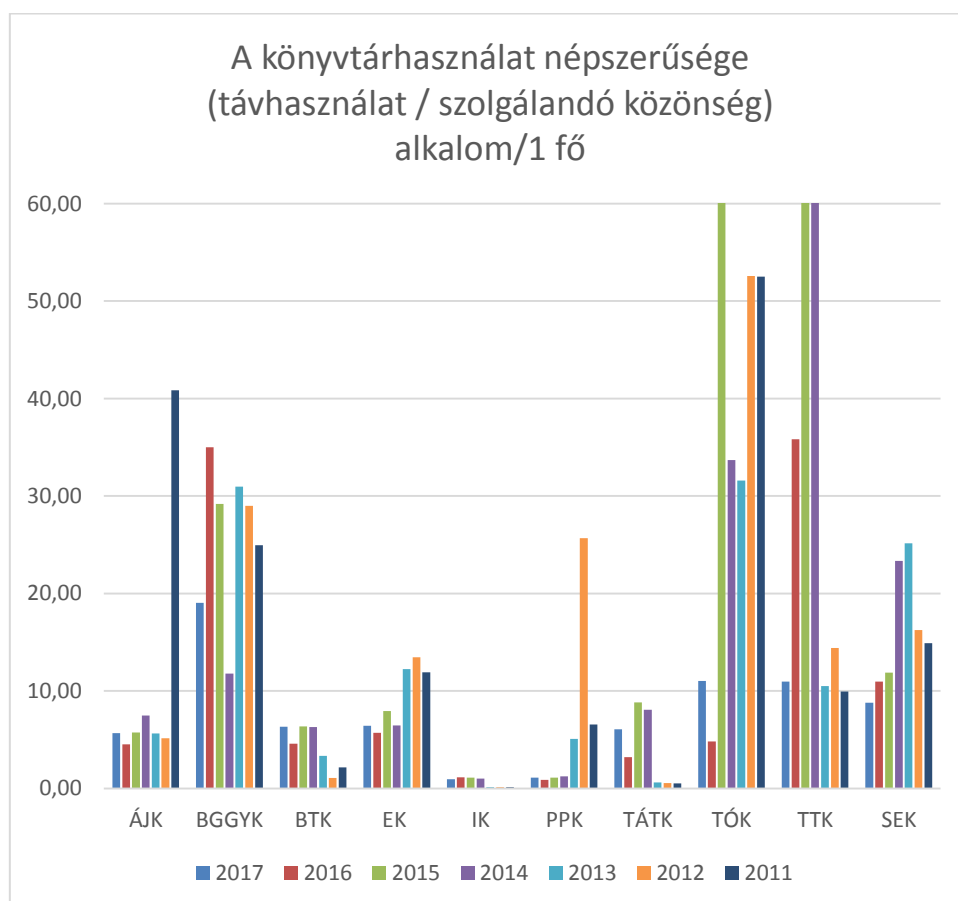
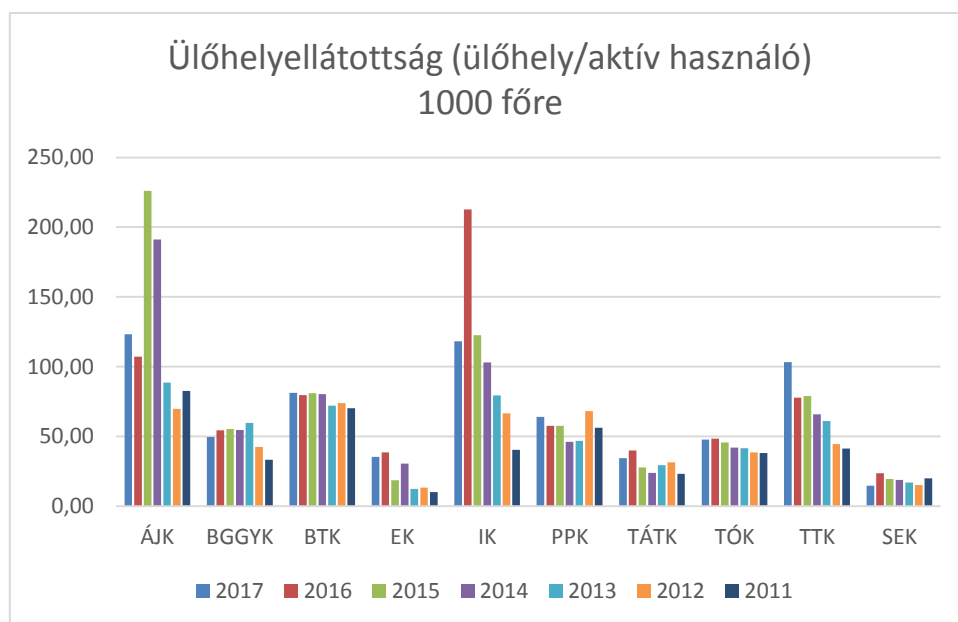
Az EKSZ eredményei számokban

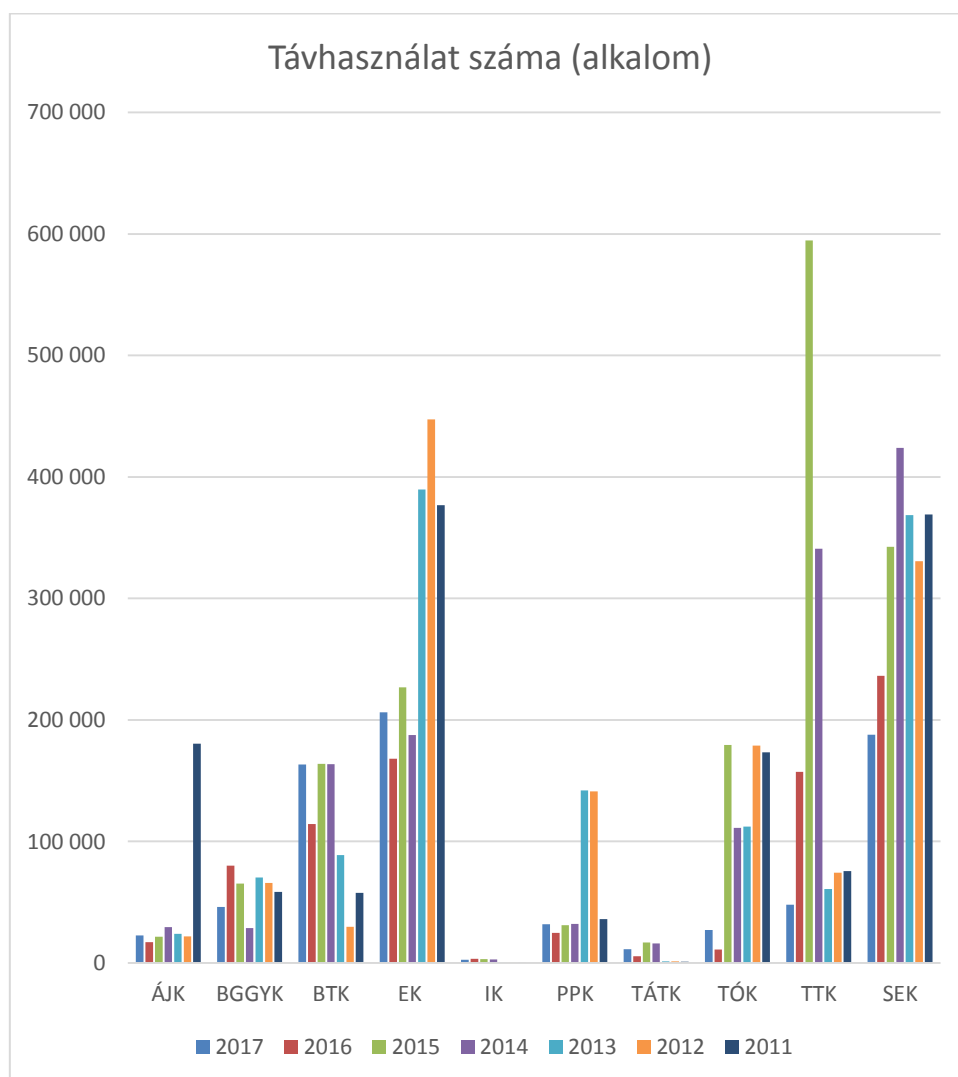
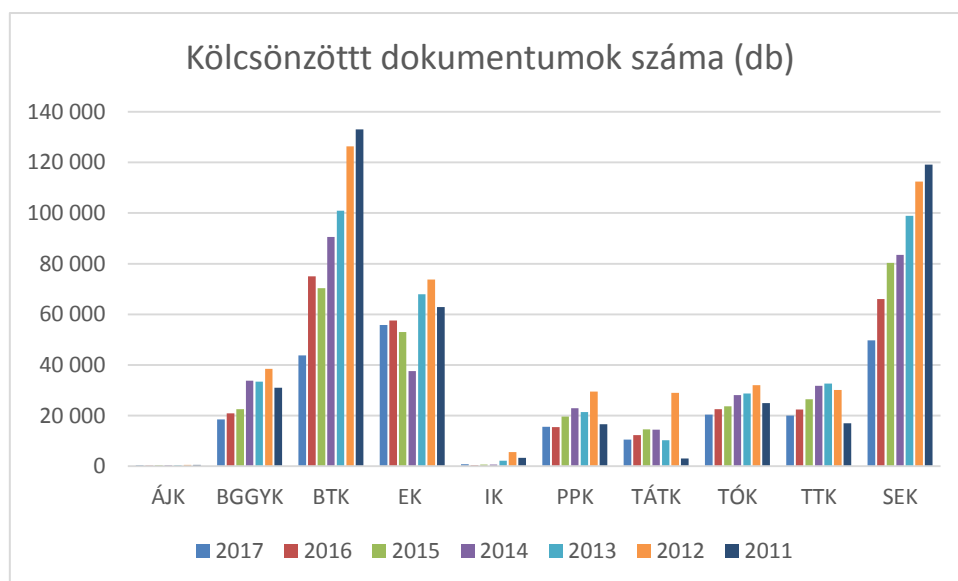

Az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár

Szervezeti kérdések

Az ELTE Szenátusának VI/2017 (i.16) számú határozata alapján (Hatályos 2017.II.1) összevonásra került a korábbi ELTE Egyetemi Könyvtár, az ELTE Egyetemi Levéltár, valamint a Savaria Egyetemi Központ Könyvtár és Levéltára is. Az új szervezet neve: ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár. Az egyesített szervezetek szakmai munkáját a főigazgató irányítja és ellenőrzi. A változásoknak megfelelően elkészült és elfogadásra került az új szervezet SZMSZ-e. A Levéltár vezetőjének megbízása 2017. augusztus 31-én lejárt. Pályázat kiírása és a bírálati folyamat lezárulta után 2017. október 8-tól új vezető irányítja a levéltári szakmai munkát. A Levéltár közös szervezetbe vonása sikeres folyamat, jelenleg az eddigi tevékenység felülvizsgálata, stratégia kialakítása, tervszerű működés megalapozása, a hatékonyabb, szakszerűbb működés alapjainak lerakása zajlik.

A SKL integrációja problémákat vetett fel, mivel az SZMSZ szerinti szervezeti összevonás mellett a pénzügyi, gazdálkodási jogok és források felett a SEK vezetője (rektorhelyettes) rendelkezik. Így a szakmai működés menedzselésének feladata nem megvalósítható. Az egyetem vezetése felállított egy a helyzetet átvilágító bizottságot. Remélhetőleg 2018 folyamán lesz lehetőség korrekcióra.

Az átalakult kancellári-rektori irányítású szervezetben az EKL érdekképviselőt az egyetemi vezető testületekben (Szenátus, Egyetemvezetői Értekezlet, Kancellári egyeztető értekezletek, megbeszélések, egyeztetések a Kancellária és rektori ágazat vezetőivel) az RKK vezetője látja el. Ez részben pozitív, hiszen legalább van érdekképviselő, azonban a szakmai szempontok, a könyvtár és levéltárra háruló jogszabályi kötelezettségekből adódó szakmai feladatok képviselője nem érvényesül minden esetben, hiszen az RKK vezetője egy személyben képvisel számos intézményt.

Más oldalról aggályos lehet az is, hogy a könyvtár feladatairól, a szolgáltatások fejlesztéséről, az egyetem információs és könyvtári ellátási igényeiről, az ezekkel kapcsolatos megoldásokról az egyetem vezetése erősen áttételesen kap információt, és kevésbé tudja figyelembe venni a stratégiai döntések meghozatalakor, a fejlesztések tervezésekor, és a költségek meghatározásakor.

Igazgatás

A Kancellárián történő folyamatos átszervezés során további központosítás történt: a könyvtár gazdasági ügyintézője státusszal és feladattal átkerült az átszervezett Gazdasági Főigazgatóságra, a Központi Gazdasági Hivatalba. Ezzel a könyvtár költségvetése végrehajtásával kapcsolatos feladatai is elkerültek az intézmény hatásköréből. Ahárom éve zajló központosítási folyamat eredményeképpen a könyvtár vezetőjének hatásköréből tehát kikerült a költségvetési gazdálkodás (keretgazda), a beszerzés, közbeszerzés, munkaügyi ügyintézés, költségvetés végrehajtása, ezek ügyintézése, valamint az üzemeltetés és a beruházások tervezése és ügyintézése.

Beruházás, üzemeltetés

Az üzemeltetés nagyobb fennakadások nélkül működik. Megvalósult a takarítási közbeszerzés kiírása, és megkötésre került a szerződés az új szolgáltatóval. A korábbi szolgáltató nem végezte el a betervezett takarításokat a Maglódi úti telephely épületeiben, és a könyvtár épületében az éves nagytakarítást. A tervezett beruházások nem valósultak meg. A pénzügyi források költségének követése nem megoldott, a tervezett összegek felhasználásáról nincs információ, erről további egyeztetés, és a jobb együttműködés kialakítása szükséges, mivel a megváltozott igazgatási környezet nem optimális, a szakmai működés garanciái sérülnek.

Költségvetés

Az Egyetemi Könyvtár és Levéltár 2017-ben rendelkezésére álló források megoszlása: A Könyvtár összesen: 224 107eFt-tal gazdálkodhatott, amelyből támogatás: 189 011eFt, saját bevétel: 18 344eFt, maradvány: 16 752eFt volt. A levéltár összesen: 23 872,7eFt-tal gazdálkodott, amelyből támogatás: 12 017eFt, saját bevétel: 814,7eFt, maradvány: 1 334eFt volt.

A Könyvtár az EMMI támogatásával (ODR) 1 300eFt-ot a Márai program keretében pedig 1 000eFt-ot nyert el állománygyarapításra.

Az éves költségvetés augusztusban került rögzítésre a SAP rendszerben. Októberben kancellári utasítás szerint pénzügyi és létszámkorlátozás lépett életbe. Az üzemeltetési és beruházási keretek alakulásáról nincs információnk.

Humán erőforrás gazdálkodás

A Könyvtár létszámkerete 1 fő áthelyezéssel, és a kancellári engedélyezés nyomán 0,75 fővel csökkent a 2016-os évhez viszonyítva. Jelenleg az EKL engedélyezett létszámkerete: 42+3 fő. A SKL engedélyezett létszámkerete, erőteljes leépítés után 10 fő, a betöltött álláshelyek száma 8.

Az intézmények a vonatkozó rendeletekben, jogszabályokban előírt feladataikat a 2013-as nagyarányú (36%), majd azóta is fokozatosan csökkentett létszámaik mellett csak kiegészítő foglalkoztatással tudják ellátni. Az Egyetemi Könyvtár és Levéltárban 2017 folyamán folyamatos többletfeladattal való megbízással, a kulturális közfoglalkoztatásban való részvétellel, az ELTE Iskolaszövetkezeten keresztül foglalkoztatott diákokkal és felsőoktatási képzésben részt vevő gyakornokokkal tudta megoldani. Többletfeladattal 3 fő havi 144 órában, az Iskolaszövetkezet keretében havi 550 órában foglalkoztatunk munkatársakat. A kulturális közfoglalkoztatás keretében változó létszámban 11-20 főt foglalkoztatunk a Forum Hungaricum Kft (MANDA) és az OSZK szervezésében. A többletfeladattal megbízottak informatikai, minőségirányítási és levéltár irányítási feladatot látnak el. A diákmunkások és gyakornokok a könyvtár üzemszerű működtetésében vesznek részt: raktárrendezés, bibliográfiai feldolgozás, ruhatár ellátása, digitalizálás, EDIT feltöltés, szerzeményezés, stb.). A kulturális közfoglalkoztatottak a digitalizálási terv végrehajtását végzik, valamint állományrendezést és állományrevíziót végeznek a BTK állományrevíziós programjában. Két közfoglalkoztatott a Savaria Könyvtárban, 1 fő pedig a Levéltárban segíti a napi feladatok végrehajtását. Az év folyamán 21 informatikus-könyvtár szakos, illetve egyéb tanuló gyakornokot fogadtunk, akik szintén részt vesznek a szakmai feladatok megvalósításában.

A 2017-ben érvénybe lépett garantált bérminimum és a kulturális pótlék bevezetése munkatársaink körében többeknek jelentett jelentős béremelkedést. Ugyanakkor a Kancellária konzultáció és tájékoztatás nélkül egyes bérnövekedéseket a korábban garantálton felüli béremelés terhére valósította meg, ezzel is jelentősen növelve a bérfeszültséget, és romba döntve azokat a vezetői erőfeszítéseket, amely a minőségi, magas színvonalon végzett szakmai munka elismeréseként bevezettünk, ezzel is támogatva a magas kompetenciájú munkatársak megtartását. Júniusra sikerült rendezni a béreket, ugyanakkor féltő, hogy a 2018-ban ismét emelkedő garantált bérminimum megadásakor megismétlődik a bérösszemosódás jelensége.

Központi beszerzések, közbeszerzések lebonyolítása

Az előző évekhez képest jelentősen nőtt az Egyetem által az EISZ program keretében előfizetett adatbázisok száma. Ezt az egyetemi önrész és az EMMI által nyújtott támogatás jelentős növekedése tette lehetővé. 2017-ban az ELTE 22 adatbázist fizetett elő bruttó 164,4 MFt értékben (2016-ban 130,389 MFt, 2015-ben 83,623 MFt, 2014-ben 30,3 MFt) önrész fizetésével, amelyben a minisztériumi támogatás 143,6 MFt (2016-ban 82,145 MFt, 2015-ben 65,53 MFt, 2014-ben 25 MFt) volt. 2017-ben az önrészt teljes egészében egyetemi központi forrásból finanszírozta az egyetem.

Belföldi könyv keretszerződés: a Keretszerződés 2017. november 29. napján lépett hatályba és nettó 60.000.000,- Ft, azaz nettó Hatvanmillió forint (+20 % mértékű eltérési lehetőség) keretösszeg eléréséig, de legfeljebb a hatályba lépéstől számított 48 (negyvennyolc) hónapig terjedő határozott időtartamra szól.

Belföldi antikvár könyv keretszerződés: 2017. szeptember 26. napján került megkötésre és lépett hatályba és nettó 40.000.000,- Ft, azaz nettó Negyvenmillió forint (+20 % mértékű eltérési lehetőség) keretösszeg eléréséig, de legfeljebb a hatályba lépéstől számított 48 (negyvennyolc) hónapig terjedő határozott időtartamra szól.

Külföldi könyv keretszerződés: 2017. szeptember 26. napján került megkötésre és lépett hatályba és nettó 200.000.000,- Ft, azaz nettó Kettőszázmillió forint (+ 20 % mértékű eltérési lehetőség) keretösszeg eléréséig, de legfeljebb a hatályba lépéstől számított 48 (negyvennyolc) hónapig terjedő határozott időtartamra szól.

Külföldi folyóirat keretszerződés: 2017. november 8. napján került megkötésre és lépett hatályba és nettó, 550.000.000,- Ft, azaz nettó Ötszázötvenmillió forint (+15% mértékű eltérési lehetőség) keretösszeg eléréséig, a hatályba lépéstől számított 36 hónapig terjedő időtartamra szól (ha a keretösszeg a határozott időtartam végéig nem merül ki, akkor további 12 hónappal meghosszabbítható).

Oktatói és tudományos tevékenység támogatása

Az ELTE Digitális Intézményi Tudástár (EDIT), és az Open Journal System OA folyóirat publikáló rendszer újabb verziófrissítésére került sor. Új szolgáltatásként bevezettük az online tartalmak (ELTE kiadványok, folyóiratok cikkeinek) azonosítására szolgáló DOI azonosító igénylést. 2017-ben 7 ELTE kiadvány jelezte DOI igénylési szándékát. 2017-ben 204 db DOI került kiosztásra disszertációkhoz.

Folyamatosan történt az év folyamán a felkészülés az MTMT2-es verzióra való átállásra. Munkatársaink tesztelemzést végeztek az MTA számára, valamint adattisztítást az ELTE oktatói publikációinak körében. Az átállást az MTA KIK a felmerült szakmai indokok alapján 2018-ra halasztotta. Az MTMT adatbázisban 2017-ben az ELTE-hez rendelt szerző: 738; ELTE-s közlemények száma: 4404; idézők száma: 68102

Közös katalógus, az Integrált Könyvtári Rendszer működtetése

Sor került az Aleph integrált könyvtári rendszer verziófrissítésére. Megváltozott a szállító cég képviselője, a magyarországi disztribútor (ExLH) helyett az ExLibris cég németországi képviselője a szerződő fél. A meghívásos közbeszerzési eljárás lezajlott, 2017-es évi szerződéskötés az új képviselővel december 31-ig nem történt meg. A 2018-as előfizetéshez a fejlesztési javaslatok elkészültek, és folyamatban van a SKL integrációjának előkészítése, valamint a Márton Áron Szakkollégium Könyvtára katalógusának konverziója.

Az egyetem közös könyvtári katalógusában a bibliográfiai rekordok száma 1 356 481.

Az országos közös adatbázisokba töltött/készített rekordok száma: MOKKA/ODR: 606060, MATARKA folyóirat cikk adatbázis: 1554 cikk.

Az EKSZ könyvtári portáljának fejlesztése

Az EKSZ portál tartalma teljes körűen elérhetővé vált a mobil és akadálymentesfelületen. A portálba integrálva elkészült a Könyvtár partneradatbázisa, amely kiváltja a korábbi nehezen kezelhető Excel táblát. Új formátumú hírlevelek kerültek bevezetésre, melyeket közvetlenül az EKSZ portál tartalomkezelő rendszere küld ki. Szintén a portálba integrálva bevezetésre kerültek online űrlapok a korábbi papír alapon vagy e-mailben igényelhető szolgáltatások kényelmesebb igénybevételére.

Minőségbiztosítás

Ez évi kiemelt célunk az EKSZ önértékelése volt, ami a Minősített Könyvtári címre való pályázás feltétele. Az önértékelést hosszas előkészületi munkák után 2017. 04.21. és 06. 30. között végeztük el.

A Minőségirányítási Kézikönyv átdolgozása 2016-ben megkezdődött, de befejezése és elfogadása ebben az évben történt meg.

Felmértük a hallgatók könyvtárhasználati elégedettségét és igényeit „Felmérés az egyetemi szolgáltatásokról – 2017” nevű kérdőív keretében. A munkatársak körében a teljesítményértékeléssel kapcsolatos véleményfelmérést végeztünk.

19 kulcsfolyamat került elfogadásra és bevezetésre, ezek közül kettő tavaly elfogadott folyamat javított, újraírt változata volt.

Komoly előkészítő munkát követően elfogadásra került a közös HR stratégia és az egységes teljesítményértékelés rendszer alapjait jelentő kompetencia szótár és térkép. Új munkatársakfelvételénél egységes pályázati kiírást és értékelést vezettünk be. Egységesen

alkalmazzuk a disszeminációs űrlapot, amely a munkatársak szakmai és tudományos tevékenységét, aktivitását rögzíti.

Az Egyetemi Könyvtár, mint országos nyilvános könyvtár által elvégzett feladatok

Szolgáltatások

Új, kényelmi szolgáltatásokkal bővültek az olvasói terek idén is, a bútorbeszerzés eredményeképpen 13 új fotel került kihelyezésre.

Az olvasótermi állományban új, idegen nyelvű polcot alakítottunk ki, a külföldi olvasók tájékozódását segítve. Ennek érdekében a nyár folyamán jelentősen átrendeztük az olvasótermi könyvállományt.

A könyvtár népszerűsítése szempontjából kiemelkedő esemény, az ingyenes könyvvásár megszervezése és lebonyolítása volt az év végén. A könyvvásár híre a közösségi médiában minden korábbi rekordot megdöntött, számtalan emberhez eljuttatta a könyvtár pozitív hírét, emellett, a korábbi próbálkozásokkal ellentétben, a kiadásra került leselejtezett könyvanyag 98%-a elkelt, azaz nem kell további erőforrásokat bevonni a fölös könyvek raktározására, majd elszállítására.

Továbbra is népszerű szolgáltatásunk az online előjegyzés és könyvkikérés. Egyre többen követik a közösségi felületeken (Facebook, Twitter) megjelenő oldalainkat is, amelyek karbantartására nagy figyelmet fordítunk, elindítottuk megjelenésünket az Instagramon is. Szolgáltatásaink folyamatos fejlesztése, az infrastruktúra javulása, a beszerzésre fordított források megnövelése és a könyvtárosok munkája nyomán növekedett a kölcsönzött könyvek száma, valamint jelentősen emelkedett a könyvtár olvasótereinek forgalma. Egyetemközi szerződés keretében a Pázmány Péter Katolikus Egyetem hallgatói és oktatói díjmentesen vehetik igénybe a könyvtár szolgáltatásait.

Olvasóink, használóink elégedettségét rendszeresen mérjük, ennek elemzése során megállapítást nyert, hogy használóink a könyvtárosok segítőkészségét, felkészültségét értékelték a legmagasabban.

Digitális tartalom előállítása, kezelése

Az Egyetemi Könyvtár muzeális állományának digitalizálása saját munkatársaink és a Manda programban foglalkoztatottak közreműködésével valósult meg. A közfoglalkoztatottak a munkatervben meghatározott feladatokat végzik, kb. 92.000 oldal digitalizálása, 3126 tétel feltöltése történt meg a MANDA adatbázisba.

Az EDIT 1770 tétellel gyarapodott, jelenleg elérhető többek között 108 kódex, 41 középkori oklevél, 3693 kisnyomtatvány, az 1956-os lapgyűjtemény.

A gyűjtemény gyarapítása, kezelése

Az év folyamán 4068 könyvet, 610 kéziratot, 34 elektronikus dokumentumot és 428 időszaki kiadványt vettünk állományba. A könyvek, kéziratok, elektronikus dokumentumok 28%-a vétel, 2,7%-a csere (összesen 26 belföldi és külföldi intézménnyel volt cserekapcsolatunk), 48%-a ajándék útján, 13%-a kötelezpéldányként került a könyvtár állományába (9,3% korábbi beszerzésű, fel nem dolgozott kiadvány). Ezek a százalékos arányok azt mutatják, hogy a tervszerű állománygyarapításra (vagyis vételre) rendelkezésre álló keret nem elegendő: az ajándékként könyvtárba kerülő kiadványok száma csaknem a duplája a vételnek. Az arány – kedvező esetben – ennek épp a fordítottja kellene, hogy legyen.

A nyomtatott dokumentumok nyelvi megoszlása: az éves gyarapodás 77%-a magyar nyelvű, mindössze 23%-a idegen nyelvű. Idegen nyelvű állományunk e-könyvcsomagok beszerzésével gyarapodott.

Befejeződött a 400 ezres könyvállomány selejtezése. A könyvtár állományából hozzávetőleg 6000 dokumentumot vontunk ki gyűjtőkör, tartalmi avulás, illetve rongálódás miatt. A háttér munkák egy része nyúlik csak át a 2018-as évre.

Felmértük az EKL kéziratári és régi könyves muzeális állományát a retrospektív feldolgozás előkészítéseként. Retrospektív feldolgozás: 155 db (1438 rekord) kisnyomtatvány; a teljes Szekfű-hagyaték 2/3-ad része (260 rekord).

A kötészeti és restaurátor műhely létszáma stabilizálódott (1 főfoglalkozású és két részmunkaidős kolléga), így megfelelő ütemben történik a szükséges helyben végezhető könyvkötés, restaurálás, állagmegóvás. A muzeális állomány restaurálási költségeihez könyv örökbefogadási program keretében az Egyetemi Könyvtárért Alapítvány járult hozzá.

Tudományos és tudományos ismeretterjesztő tevékenység, hazai és nemzetközi kapcsolatok

Az Egyetemi Könyvtár az év folyamán számos rendezvényt szervezett, és aktívan vettünk részt az országos szakmai konferenciákon, konzultációkon.

Országos rendezvénysorozat keretében részt vettünk a Múzeumok Éjszakája, a Kulturális Örökség Napjai rendezvényein, amelyek keretében tudományos és tudományos ismeretterjesztő, épület bemutató, a könyvtár történetét ismertető előadásokat tartottunk, népszerűsítettük a könyvtár szolgáltatásait, és a birtokukban lévő muzeális örökséget, valamint az Egyetemi Könyvtárért Alapítvány könyv örökbefogadási programját.

Gyakran kerestek fel minket társszervezetek: nemzetközi konferenciák résztvevői, a Kárpát-medencei felsőoktatási intézmények és könyvtárak képviselői, iskolák és szakmai testületek, ERASMUS keretében hallgatók és szakmai résztvevők, akik számára számos bemutatót, könyvtárlátogatást, szakmai programot tartottunk magyar és idegen nyelven.

Az ELTEkülönböző hallgatói csoportjai számára könyvtári órákat és szolgáltatás bemutatásokat tartottunk.

Üzleti céllal számos partner kereste fel intézményünket, ezeknek többsége nyomán sikeres együttműködés jött létre, a bevétel szempontjából kiemelhető a filmforgatási célú bérbeadások bevétele.

Legfontosabb saját rendezvényünk, amelyet immár hatodik alkalommal szerveztünk meg a Hagyományok és Kihívások című konferencia, amelynek keretében bemutattuk az Egyetem könyvtárosainak, a felsőoktatási és szakkönyvtárak, valamint az országos könyvtárszakmai szervezetek és az ágazati irányítás képviselőinek az Egyetemi Könyvtárban folyó szakmai munka eredményét. A konferencia látogatottság évről évre növekedik, és pozitív visszhangot vált ki szakmai körökben.

Rendezvényeinknek 4704 látogatója volt. Belső, könyvtárosok számára szervezett képzéseken 231 fő vett részt. A könyvtárhasználók számára szervezett képzéseken, bemutatókon 1257 fő vett részt.

Munkatársaink számos szakmai rendezvényen vettek részt, illetve tartottak előadásokat, amelyek eredményeiről rendszeresen tájékoztatták kollégáinkat. Jelentős számú saját publikációval és tanulmány készítésével is hozzájárultunk az Egyetemi Könyvtár tudományos tevékenységéhez, kollégáink tanulmányai jelentek meg országos szakmai folyóiratokban (Könyvtári Figyelő, Magyar Könyvszemle, Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, Könyv, Könyvár, Könyvtáros, valamint előkészítés alatt áll a „Hagyományok és kihívások 2017” című konferenciakötetünk, és az Egyetemi Könyvtár következő tanulmánygyűjteménye, Évkönyve.

Rendszeresen fogadunk könyvtár szakos gyakornokokat, 3 munkatársunk részt vesz az ELTE BTK Könyvtár és Információtudományi Intézet felkérésére óraadóként a könyvtárszakos képzésben.

Társintézmények munkatársai számára a jó gyakorlatok és az alkalmazott tudás megosztása céljából kérésükre konzultációkat tartottunk. (Pl. Országgyűlési Könyvtár, MTA Központi Könyvtára, Kaposvári Egyetem Központi Könyvtára, stb.)

Munkatársaink aktívan részt vesznek országos szakmai és tanácsadó szervezetek munkájában. Képviseljük az Egyetem Könyvtárait az MTMT és az EISZ Program Tanácsban, az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiumában, a Magyar Országos Közös Katalógusban, a Magyar Aleph-felhasználók Csoportjában, a Magyar Könyvtárosok Egyesületének több szekciójában, az Informatikai és Könyvtári Szövetségben, az európai tudományos könyvtárak egyesületében (LIBER), és az Aleph felhasználók nemzetközi szervezetében (IGELU).

Mindezek eredményeképpen az Egyetemi Könyvtár meghatározó szakmai vonatkoztatási ponttá, kompetencia központtá vált országos szakmai körökben, egyre több rendezvényre kapunk felkérést előadóként, és számos felsőoktatási és szakkönyvtár kér tőlünk szakmai tanácsadást, konzultációt, amely jelzi presztízsünk növekedését, szakmai munkánk hazai és nemzetközi elismerését.

Az ELTE Levéltára 2017. évi szakmai beszámolója²

Szervezeti és személyi változások

Az ELTE Levéltára 59 évig tartó önálló szervezeti működés után az egyetem vezetésének döntése alapján szervezetileg összevonásra került az Egyetemi Könyvtárral. Az új szervezet az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár (továbbiakban EKL). Az igazgatási és munkáltatói jogköröket az EKL főigazgatója gyakorolja. A levéltárosok munkairányítási feladatait a levéltárvezető látja el. A szakmai munka felügyeletét az ELTE SZMSZ szerint a BTK dékánja, illetve az általa kijelölt illetékes szakértő látja el.

A Levéltár személyi ellátottságában Dr. Varga Júlia vezetői megbízásának lejártát után főlevéltárosként dolgozik tovább. 2017. október 8-tól Dr. Tóth Krisztina egyetemi adjunktus kapott egy évre megbízást a Levéltár vezetésére.

Gyűjtőterületi és feldolgozó munka

A Levéltár a 2017. évben szervellenőrzést végzett:

- Fizikai Intézet (Biológiai Fizika Tanszék, Atomfizika Tanszék, Elméleti Fizika Tanszék, Anyagfizikai Tanszék, Komplex Rendszerek Fizikája Tanszék)
- Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium
- Radnóti Miklós Gyakorló Gimnázium
- Trefort Ágoston Gyakorló Gimnázium

Iratátvételünk 2017-ben összességében 7,31 ifm. A következő iratokat vettük át:

- Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium iratai (6,71 ifm)
- Székely György hagyatéka (0,6 ifm)

A Magyar Országos Levéltár által fenntartott szakfelügyelet idei vizsgálatának témája a raktárminősítés volt. A szakfelügyelő látogatása során megállapította, hogy az ELTE levéltára raktárai alapvetően jó körülményeket biztosítanak az egyetem maradandó értékű iratanyagainak, a raktárminősítés során „megfelelő” minősítést kaptak.

2017 augusztusában vihar következtében a 14. raktárban történt beázás, és korábbi épülethibák kijavításának tervezése megtörtént, a beruházás megvalósítása 2018 első negyedévében valósulhat meg.

Kutató- és ügyfélszolgálat

Kutatási kérelmet benyújtó kutatók száma 34 fő. A kutatási esetek száma az előző évi 104-ről, 160-ra nőtt.

Levéltárunk írásbeli és telefonos ügyfélszolgálati forgalma során összesen 264 ügyfél megkeresésére válaszoltunk: 228 igazolás megküldésével a Nyugdíjbiztosító Intézet hivatalos megkeresésére, illetve magánszemélyek kérésére állítottuk ki a szolgálati idő megállapításához

² A jelentés Varga Júlia és Tóth Krisztina levéltárvezetők összefoglalója alapján készült.

szükséges tanulmányi igazolásokat. További 36 alkalommal e-mail küldésével szolgáltatunk tudományos információt egyetemen belül, illetve külső ügyfeleknek, kutatóknak. Ebből 8 alkalommal külföldi kutatók megkeresésére küldtünk tudományos jellegű felvilágosítást, adatszolgáltatást. Ezenkívül adatokat szolgáltatunk az Idegen Nyelvi Továbbképző Központ számára is igazolás kiállításához.

Megkezdődött az EKSZ portálon a Levéltár oldalának kialakítása.

Új eredmény, hogy az országban elsőként vált elérhetővé a Levéltár fond- és állagjegyzéke az MFLSZ által üzemeltetett UnivA adatbázisban, amely a felsőoktatási, az egyházi és a városi levéltárak kisebb terjedelmű iratanyagának elektronikus nyilvántartására létrehozott adatbázis.

	2015	2016	2017
Kutatói kérések száma	56		34
Kutatási esetek száma	145		160
Igazolások száma	254		264
Átvett iratanyag	404,74 ifm		7,31 ifm
Létszám	3 fő		3 fő

Konferenciák, szakmai kapcsolatok

A 2017. év folyamán is ápoltuk kapcsolatainkat mind a levéltári területen, mind pedig a levéltárunk profiljának megfelelő felsőoktatástörténeti tudományos konferenciákon.

Az Egyetemi Könyvtár által minden évben megszervezett Internet Fiesta konferencián, 2017. március 28-án Varga Júlia is előadott: *„Csak gyönyörködés végett nem utazgathatnak. Egyetemi peregrináció Magyarországról”* címmel.

Először szerveztük meg az ELTE Levéltára szakmai napját, amely 2017. november 3-án az Egyetemi Könyvtár Dísztermében folyt le *Politika és egyetem – Politikai irányultságok és eszmék recepciója az egyetemi ifjúság gondolkodásában 1780-1990* címmel.

Tudományos munka és publikációk

Jelenleg több adatbázis építése folyik a Levéltárban.

1. Évek óta folyó projekt az egyetem hallgatóságának rekonstruálása, mivel az eredeti anyakönyvek 1956-ban elégték. Különböző korszakokból kész adatbázisokkal rendelkezünk, de

időnként újabb, eddig nem ismert források kerülnek elő, amelyek feldolgozásával ezek az adatbázisok bővülnek.

Hozzáfogtunk a két világháború közötti (1918-1948), megmaradt, eredeti anyakönyvek feldolgozásához. Az adatbázist a Levéltár munkatársa elkészítette és a feldolgozást megkezdte (2 anyakönyvi kötet rögzítése). A további feldolgozás érdekében tervezzük közfoglalkoztatott, vagy önkéntes munkát végző személy, illetve levéltári gyakorlatát itt töltő hallgatók bevonását. Az 1920/21. tanév bölcsész anyakönyveinek feldolgozását befejeztük.

2. Másik adatbázisunk a jogi kari tanácsülési jegyzőkönyvek napirendi pontjainak adatbázisban történő elektronikus feldolgozása 1900-tól 1944-ig. Jelenleg az 1939/40. tanévnél tartunk. Az adatbázis a későbbiekben lekérdezhető lesz évek, tanácsülések, a tárgyalt napirendi pontok, a résztvevő tanárok szerint, ami nagymértékben megkönnyítheti a kutatók tájékozódását az anyagban. A kész adatbázist on-line elérhetővé tesszük, így távolról is kutathatóvá válik.

2017-ben két kiadványt jelentettük meg:

A „Magyarországi diákok egyetemjárása a középkori egyetemeken” című sorozatunkban közzétettük a 2016-ban megjelent könyv második kötetét, az adattári részt. A kötet az MTA-ELTE Egyetemtörténeti Kutatócsoport kutatómunkájának eredménye.

- Haraszti Szabó Péter - Kelényi Borbála - Szögi László: Magyarországi diákok a prágai és krakkói egyetemeken (1348-1525), II. kötet. Budapest, 2017.

A „Felsőoktatástörténeti Kiadványok. Új Sorozat”-unkat gazdagította a

- Juhász Réka: „A Győri Királyi Jogakadémia és Püspöki Szeminárium hallgatósága 1770-1850” című kötet. A szerző szintén az MTA-ELTE Egyetemtörténeti Kutatócsoport tagja.

Pályázati munka

Levéltári szakmai-tudományos feladatainkat évek óta a pályázati úton megszerezhető összegekkel egészítjük ki.

Az NKA tavaszi felhívására benyújtott pályázatunkat „Az ELTE Levéltára szakmai napja”-ra az NKA támogatta.

Az NKA őszi felhívására három pályázatot nyújtottunk be, mindhárom támogatást nyert. Ebből kettő restaurálási munka, amelyre csak azok a levéltárak pályázhattak, amelyek restauráló műhellyel rendelkeznek. Szervezeti egyesítésünk az Egyetemi Könyvtárral, amely rendelkezik restauráló műhellyel, tette lehetővé azt, hogy pályázzunk néhány egyedi dokumentumunk restaurálására, valamint ezek anyagköltségére. Ezen kívül egy könyv kiadására pályáztunk, amely a „Felsőoktatási kiadványok” sorozatunkat fogja bővíteni.

Szakmai egyesületi tagsági tevékenység

Két szakmai szervezetnek tagja a Levéltár, tágabban a Magyar Levéltárosok Egyesületének, szűkebben az egyetemi és főiskolai levéltárak szövetségének, a Magyar Felsőoktatási Levéltárak Szövetségének.

Részt vettünk a Magyar Levéltárosok Egyesülete 2017. július 10-12. között Miskolcon tartott idei vándorgyűlésén, amely „A levéltárak a társadalom szolgálatában” témakört járta körül, valamint a Magyar Felsőoktatási Levéltárak Szövetsége (MFLSZ) idei vándorgyűlésén Pécsen 2017. november 15-17 között.

Egyéb közművelődési tevékenység

A Budapest Főváros Levéltára által első alkalommal megrendezett Levéltári Pikniken (2017. június 9-10.) a felsőoktatási levéltárak között az ELTE Levéltára is bemutatkozott kiadványaival. A rendezvény célja elsősorban a levéltárak és kiadványaik népszerűsítése volt a nagyközönség körében.

Az ELTE Savaria Egyetemi Könyvtár és Levéltár³

Működési környezet

A NymE Savaria Egyetemi Központ 2017. február 1-én integrálódott az Eötvös Loránd Tudományegyetemmel. A Savaria Egyetemi Központ Könyvtár és Levéltár az ELTE EKL tagkönyvtáraként ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár Savaria Könyvtár és Levéltárként folytatja tevékenységét. A munkáltatói jogkörű vezető Kálóczi Katalin, az ELTE EKL főigazgatója, a keretgazda dr. Németh István, szombathelyi rektorhelyettes. A fennálló anomáliából következően a könyvtár ügyrendjének elkészítése halasztásra került, míg egyetemi és EKL szintű szabályozás van, addig a SEK nem rendelkezik írott szabályozással. Az ELTE szombathelyi rektorhelyettese 2017 tavaszán kezdeményezte a Könyvtár átvilágítását, amelynek az év végéig nincs írásos feljegyzése.

A könyvtár a budapesti karokhoz tartozó, de Szombathelyen működő intézetek/tanszékek oktatási, kutatási, tanulási igényeinek kiszolgálására, nyilvános könyvtárként működik. A Központi Könyvtár és a rendszerébe tartozó ellátóhelyek alapvető funkciója, hogy az oktatás és a kutatás szakirodalmi háttereként működve, valamennyi használója számára biztosítsa a szükséges nyomtatott, hangzó, vizuális és elektronikus dokumentumokat, hozzáférést biztosítson az elektronikus információkhoz, adatbázisokhoz, digitalizált tartalmakhoz. Az alapfeladatok mellett biztosítja a PhD képzéshez és továbbképzésekhez szükséges szakirodalomhoz való hozzáférést. Pedagógiai szakkönyvtári funkciójából adódóan támogatja a régió belüli pedagógusok munkáját, szakmai segítséget nyújt a megye közoktatási könyvtárainak tevékenységéhez. 2012 nyaratól biztosítja az Európai Dokumentációs Központ és Könyvtár szolgáltatásait is.

Az SKL regionális szerepkörű könyvtári ellátást biztosít egyezmények/ megállapodások alapján.

Osztrák Könyvtár – Osztrák Külügyminisztérium – működő szerződés

Angoltanári Módszertani Központ és Könyvtár – British Council – befejezett támogatás

Pedagógiai szakkönyvtár – a 2006-ban átvett Vas Megyei Pedagógiai Intézet utódkönyvtára

Tankönyvcentrum – Tanárképzők Szövetsége Szakmódszertani Szakosztálya kezdeményezésére

Európai Dokumentációs Központ (Magyarországon 15 EDK működik) – Európai Bizottság

³ Összeállította: Barki Katalin könyvtárvezető

Regionális szerepkörű könyvtárak

A fentiekből következően a könyvtár nemcsak a Savaria Egyetemi Központ hallgatói számára, hanem a Regionális Pedagógiai Szolgáltató és Kutató Központhoz kapcsolódva a régió pedagógustársadalmának továbbá nyilvános könyvtári funkciójából adódóan a város, a megye érdeklődő polgárainak is rendelkezésére áll az élethosszig tartó tanulás folyamatában.

Ugyancsak feladat az Osztrák Könyvtári és az Angoltanári Regionális Központ és Könyvtár állományának szolgáltatása a régió érdeklődői számára.

A könyvtár két épületben szolgált:

- C épület, Forrásközpont – benne a könyvtár, amely 2006-ban könyvtári célokra épült PPP beruházás keretében. Az épület alsó szintjén működik a Savaria Regionális Pedagógiai Szolgáltató és Kutató Központ, amely az elmúlt években jelentős mértékben részt vállalt a havi törlesztési díjak kifizetésében. Ma már az alsó szint termei beépültek a Neptunba, a számítógépes infrastruktúrát igénylő szakok rendszeresen használják (pedagógusképzés, sport stb.)
2017 őszétől az Informatikai Kar dékánjával történt egyeztetés után a II. emeleten megszűntek a könyvtári szolgáltatások, s megkezdődött az informatikusok képzése (I. évf., 1 csoport 11 fővel). Az épület könyvtár célú használatát szerződés írja elő. Az átalakítások egyeztetése intézményi szinten nem történt meg. Az épület tanulmányi célokra történő átalakításánál nem hagyható figyelmen kívül az egy (könyvtári) térre tervezett villamoshálózat, szellőztető rendszer stb.) Feltétlenül szükséges az érintett felek véleményének kikérése az épület átalakítása/funkció-változtatása előtt.
- D épület – II. emelet: Idegennyelvi Könyvtár benne a regionális szerepkörű könyvtárakkal.

A könyvtár évek óta nem rendelkezik költségkerettel, a személyi juttatások, a fenntartási költség a SEK egészében szerepel, egységre történő lebontása a Gazdaság Hivataltól kérhető. A könyvtár, bár éves dologi költségvetést tervezett, forrás hiányában pénzügyi hozzárendelést nem kapott. A könyvtár saját bevételeivel (regisztrációs díj, késedelmi díj, egyéb) való rendelkezés csak részleges az egyetemi könyvtárakra vonatkozó szabályozással ellentétben.

A könyvtár a munkatársak digitális kompetenciái révén hatékonyan részt vesz a tanulás támogatásában, a digitális tartalmak létrehozásában és közvetítésében, repozitóriumok és országos adatbázisok építésében.

A Könyvtár engedélyezett létszámkerete 7 fő könyvtáros, 1 fő levéltáros. A 2016-os jelentős mértékű létszámleépítés után 10 fő maradt, amely 3 munkatárs távozásával tovább csökkent, s helyükre 1 munkatárs volt felvehető 2017-ben, miközben az oktatásban való részvétel tovább nőtt. A folyamatosan változó létszám miatt folyamatos volt a munkakörök átstrukturálása. Az ügyeleti munkába a könyvtáros végzettséggel rendelkező levéltáros bevonása rendszeres, de időleges feladatokba is bevonásra kerül (MTMT, helyettesítés stb.)

Szakmai feladatainkat, szolgáltatásaink fenntartását jelen helyzetben a kormány által biztosított, az EKL által támogatott két kulturális közfoglalkoztatott foglalkoztatásával tudjuk ellátni.

A SEK koordinálása alatt lévő fenntartási feladatok közül a Forrásközpont üzemeltetése, a havidíj kifizetése a SEK feladata. Az épület felújításával, infrastruktúrájával kapcsolatos beruházás adott keretösszeg terhére a KÉSZ Kft.-vel szerződésben álló 3P Savaria kötelessége. A 2017-es év felújítási költségének felhasználását a SEK vezetése halasztotta, miközben folyamatosan avul a számítógépes géppark. Infrastrukturális fejlesztésre lehetőséget a folyamatban lévő EFOP pályázat nyújt, amelybe a könyvtári igények beépítéséről nincs konkrét információ.

A Savaria Egyetemi Könyvtár, mint az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár tagkönyvtára által elvégzett feladatok

A könyvtár számos tevékenysége kapcsolódik az Egyetemi Könyvtár és Levéltár tevékenységéhez, amely központi feladatokat lát el és koordinál.

Beszerzések

Az Egyetemi Könyvtár szervezi és koordinálja az egyetem számára azon dokumentumok beszerzését, amelyek a közbeszerzés hatálya alá esnek, így az elektronikus adatbázisok, külföldi és belföldi könyvek valamint folyóiratok beszerzését. Könyvtárunk a közbeszerzési keretszerződések alapján végzi állománygyarapító tevékenységét, amelyre 2017-ben elsősorban az EKL által, az SKL számára nyújtott beszerzési keret adott lehetőséget, melynek elköltésére 2017 végétől volt lehetőségünk (121 kötet 107 ezer Ft), a további beszerzés ma is folyamatban van. A Biológia Intézet pályázati terhére került sor 15 kötet beszerzésére közel 40 ezer Ft értékben. Pályázat útján elnyert könyvadományból (NKA Könyvtámogatási Program) 123 könyvet mintegy 440 ezer forint értékben adott át még a NymE Központi Könyvtára.

Az Osztrák könyvtári együttműködés keretében 120 kötetet vettünk állományba mintegy 850 ezer Ft értékben. Az egyéb ajándékkal együtt az éves gyarapodás mindösszesen 444 kötet volt 1 650 ezer Ft értékben.

A beszerzés hiánya hatással van a kölcsönzések számára. A hallgatók, de az oktatók részéről is lenne igény a nyomtatott dokumentumok beszerzésére.

Ugyancsak a közbeszerzési keretszerződés előírásai alapján történt a folyóiratok rendelése, amelyet előzetesen tovább kellett szűkíteni. A 2018-2020-as közbeszerzési előkészítés során az egyes egységek forrás hiányában a rendelestől eltekintettek. Mindössze 17 tételes könyvtári igény került támogatásra.

Tudományos tevékenység támogatása

Két könyvtáros támogatja a SEK-en működő intézetek oktatóinak adatfeltöltő munkáját az MTMT adatbázisba. Az új munkatárs skypon csatlakozott az MTMT2 továbbképzésekhez. Ugyancsak ő segíti igény esetén a Stratégiai adatbázis validálási előkészítését. Nagyon jó az együttműködés a munkatársak és Szabó Panna között.

Könyvtárunk részt vesz a MATARKA adatbázis építésében, melynek egyik feldolgozott dokumentuma a hagyományosan megjelenő Településföldrajzi tanulmányok c. folyóirat. Élve az online csatolás igényével, az év második felében Garamvölgyi László útmutatásával elkezdjük a folyóirat online verziójának feltöltését az OJS rendszerbe.

Könyvtárunk úttörő munkát végzett a szakdolgozatok digitális formátumban történő gyűjtésével (2003), feldolgozásával és szolgáltatásával építve az 1998-as rektori kabinet azon határozatára, hogy a szakdolgozatokat kutathatóvá kell tenni. Ezen adatbázisra építve fogalmazódott meg az igény Plágiumkereső szolgáltatás bevezetésére.

Könyvtárunk a TÁMOP-3.2.4.A-11/2012-0060 Tudásdepó Expressz pályázatnak köszönhetően 2013 óta rendelkezik plágiumkereső (Ephorus/Turnitin) szolgáltatással, amely elsődlegesen a szakdolgozatok betöltését és vizsgálatát hivatott szolgálni. Egyre gyakoribb a megkeresés külső intézmények részéről tekintettel arra, hogy a tudományos publikációk benyújtásához plágiumszűrési igazolást kell mellékelni. Czuk Csaba szakmai tapasztalata, tanácsadása, a szolgáltatás gyorsasága emeli könyvtárunk hírnevét.

Könyvtárunk önálló csatornával jelen van a Videotorium adatbázisban. Könyvtárosaink támogatják a Podcast eszközcsomag használatát, a felvételek digitalizálását, a ppt-k hozzárendelését, sok esetben óra- és más felvételek elkészítését. A csatorna látogatottsága folyamatosan nő, s mind többen építik be a csatorna adta lehetőségeket az oktatásba.

	2013	2014	2015	2016	2017
Nézettség	48158	53956	52376	67180	71165

Csuk Csaba a SEK jelenleg legfőbb szakma hozzáértője az egyre jobban terjedő Moodle rendszerű oktatásnak. Az adminisztrátori feladatok ellátása mellett képzéssel segíti az oktatók felkészítését és egyéni konzultációkat nyújt a digitális tananyagok készítéséhez.

A Könyvtár- és Információtudományi tanszéken óraadó könyvtárosok is alkalmazzák a rendszert és maguk is e rendszerben készítene tananyagokat.

Könyvtárunk 1 fő tartalomfeltáró munkájával kezdetektől, alapító tagként vesz részt a Miskolci Egyetem által koordinált, országos elektronikus tartalomszolgáltatásban.

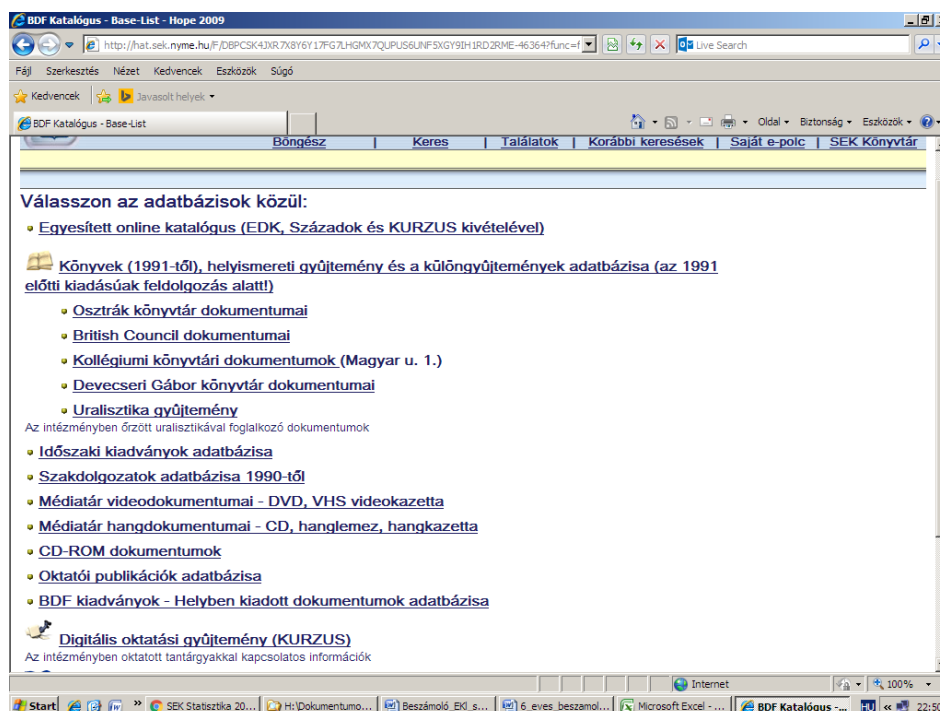
Eredmény: MATARKA – Magyar folyóiratok tartalomjegyzékeinek kereshető adatbázisa.

Összes bevitt rekord 2017-ben: 341.

Közös katalogizálás, az Integrált Könyvtári Rendszer működtetése

Az SKL 1994 óta használja az Aleph integrált könyvtári rendszert, a grafikus verzióra való áttérés 2003-ban történt meg. Használt modulok: OPAC, Katalogizálás, Gyarapítás, Kölcsönzés. Folyóiratmodul. A nagy létszámú szakok időszakában használtuk a Kurzus modult, amely egybegyűjtötte egy-egy tantárgy kötelező és ajánlott irodalmát mind hagyományos, mind digitális elérhetőséggel.

Az Aleph adatbázisában a hagyományos könyvtári dokumentumok mellett más (publikációs adatbázis, helyismeret stb.) található. Lásd <http://hat.sek.nyme.hu>.

Az adatbázis nagy előnye, hogy tartalomjegyzék szintű feltárás valósult meg kézi adatbevitellel. Az ADAM modul beszerzését követően előbb digitalizáljuk a tartalomjegyzéket, OCR és feltöltés után az adattartalom indexelhető. Ezzel az önálló információkeresés lehetőségei kitágulnak.

Az ELTE-hez való csatlakozás során kitűzött cél a közös adatbázisban való gondolkodás. Az eltérő feldolgozási gyakorlat és az adatbázisok szegmentált keresése miatt megfontolás alatt van a rendszerbe való betöltés önálló 01-es bibilográfiai adatbázisba. Folyamatban van a MARC21-re való áttérés, amely főként önképzéssel valósul meg. Élünk az MTAK által közkinccsá tett szakmai dokumentációval. Az adatbázis integráció megvalósítása összefüggésben áll az Aleph szerződés aláírásával, amely az Ex-Libris részéről még nem történt meg.

Könyvtári portál fejlesztése

Az EKL a megváltozott használói igényeket szem előtt tartva működteti az Egyetemi Könyvtári Szolgálat portálját. A hálózati tagkönyvtárakhoz hasonlóan Csuk Csaba (első weblap 1996) is kialakította az SKL oldalát, frissíti és szükség szerint tölt fel tartalmakat. Emellett továbbra is él a korábban kialakított weblap, illetve év végére elkészült az Ibriksz József által megújított weboldal. Folyamatban van a mobil alkalmazás megvalósítása pályázati keretben.

A SEK igényeihez igazodva 9 tematikus weblap készült Csuk Csaba fejlesztésében.

Monitoring és statisztika

Az ágazati irányítás számára szolgáltatandó kötelező adatok mellett az SKL bekapcsolódott az EKL K21 munkacsoportjának adatgyűjtést végző tevékenységébe.

Minőségirányítás

Az SKL 2007-ben felsőoktatási könyvtárként elsőként nyerte el az Év könyvtára (Minőségi díj előzménye) megtisztelő címet. A könyvtár 2014 januárjában, minőségfejlesztő tevékenységének eredményeként, elnyerte a Minősített könyvtár címet. A könyvtár nem csak a cím megszerzését tűzte k célul, hanem más könyvtárak mentorálását, illetve az oktatást is.

Időpont	Intézmény	fő	Téma
2017.12.04.	Könyvtári Intézet		A Könyvtári Intézet Minősített Könyvtár cím és Minőségi díjhoz kapcsolódó szabályzatának és ügyrendjének véleményezése
2016.11.16.	Keszthely / Fejér György Városi Könyvtár	5	Könyvtárosok látogatása – tudásmegosztás a Minősített könyvtár cím pályázathoz kapcsolódóan

Időpont	Intézmény	fő	Téma
2016.09.23.	Pécsi Tudásközp. MKE TSZSZ	30	Minősített könyvtár cím a NymE SEK Könyvtárában – előadás
2016.01.19.	Széchenyi István Egyetem Kvt.	7	Felkészítés a Minősített Könyvtár címre való pályázatra, kiemelten az Önértékelésre.
2016.01.12.	Széchenyi István Egyetem Kvt.	7	Felkészítés a Minősített Könyvtár címre való pályázatra, kiemelten az Önértékelésre.
2015.12.07.	Veszprém / MKE Veszprém M. E.	60	Bevezetés az önértékelés gyakorlatába – előadás
2015.10.21.	Könyvtári Intézet	17	A könyvtárak minősítése és a Könyvtári Közös Értékelési Keretrendszer – 60 órás akkreditált képzés – részoktatás: A használókkal való törődés értékelése és eszközei (6 óra)
2015.10.01- 2016.01.20.	Bük / Városi kvt.	3	Minősített könyvtár cím – mentorálás (Bük NKA pályázata keretében)
2015.08.08.	Zalaegerszeg / DFMK	35	Az önértékelés mint a minőségbiztosítás alfája és omegája – előadás
2015.07.17.	Szolnok (Vándorgyűlés)	40	Máraitól Arisztotelészig : A minőség mint felhajtóerő – előadás
2014.06.19.	Szombathely	23	Tapasztalatcsere nyújtása a Pécsi Tudásközpont munkatársai számára
2014.03.05.	<u>ELTE Kvt.</u>	40	<u>Értékelés az értékeltek szemével – előadás</u>
2014.02.21.	NymE SEK KIT	9	Könyvtárak minősítése / Minőségmenedzsment (KIT) – workshop
2014.01.22.	NymE SEK Kvt.		Minősített könyvtár cím elnyerése

Képzések a munkatársak számára

A TÁMOP pályázatokhoz kapcsolódóan munkatársaink számos képzésen vehettek részt az elmúlt években. A humán erőforrás csökkenése miatt a képzés színtere az önképzésre tevődött át, illetve törekszünk szakmai képviselő esetén a szerzett új információk megosztására. Szervezett képzésben részt vett munkatársaink:

Barki Katalin, Csuk Csaba, Simonné Hittaller Rita, Nagy-Molnár Eszter	2017. 03. 22.	EISZ adatbázisok
Kovács Gabriella	2017. 09. 03-09. 10 Bécs	KreativitatsPotentialinKunst und Wissenschaft
Ibriksz József	2017. június 19. hétfő, 14:00	MTMT2
Ibriksz József	2017. június 26. hétfő, 13.00 - 15.00 - online	MTMT2
Ibriksz József	2017. december 18. 14:00 óra online	ElsevierScopuswebinárium

Kommunikáció, tájékoztatás

Az ELTE-hez történő csatlakozás egyik nagy eredménye az EISZ szolgáltatások kiszélesedése a SEK-en oktatók, kutatók számára. Az ehhez kapcsolódó kommunikáció az EKL tevékenységén keresztül valósul meg; az adatbázisok használatával kapcsolatos információkról hírleveleikben, levelező listákon (IKR-, EKSZ- és Oktató Hírlevél, valamint a Kolibri levelezőlista) keresztül tájékoztatnak. 2018 elején ismét elindult a SEK hírlevél is, amely alkalmas lesz a helyi információk, hírek továbbítására.

A könyvtár rendelkezik 12 db paravánnal és 4 db kiállítási tárlóval, amely szintén a tájékoztatást szolgálja.

A munkatársak tájékoztatására két blog is működik, a VIR (2007) közérdekű információk közreadása céljából jött létre, majd 2011-ben létrehoztuk a Minőségmenedzsment blogot a Minősített könyvtár pályázat teljes dokumentációjának nyomon követésére, és azok megosztására. A blog tartalma a könyvtári átvilágítás során is hasznosnak bizonyult.

A Savaria Egyetemi Könyvtár, mint országos nyilvános könyvtár által elvégzett feladatok

Szolgáltatások

A könyvtári weblapon keresztül tesszük elérhetővé a könyvtár szolgáltatásait, amelyek közül különösen a korábban felsorolt digitális szolgáltatások érdemelnek figyelmet. Olvasóink több csatornán léphetnek kapcsolatba a könyvtárosokkal, és tehetnek javaslatot a szolgáltatás fejlesztésére, illetve a működés javítására, jelezhetik konkrét igényüket (Lásd Kapcsolat menüpontot). Egyre többen követik a közösségi felületeken (Facebook, Twitter) megjelenő oldalainkat is.

A kölcsönzött könyvek forgalmát és a személyes használatot is befolyásolja az évek óta tartó forráshiány. Érvényes regisztrált olvasók száma: 2 464 fő, a kölcsönzési tranzakciók száma 69 501 (kölcsönzés, hosszabbítás, előjegyzés, visszavétel), a személyes használatok száma 47 531.

A távhasználatok száma: 187 928 (WebOpac, weblap, YouTube, Videotarium, Szakdolgozattár, Plágiumkereső, Facebook, Virtuális könyvtár séta).

A digitális szolgáltatásokat a Forrásközpontban illetve az Idegennyelvi könyvtárban 79 (62+17) internetes olvasói számítógépen lehet elérni, emellett 15 (12+3) számítógép az Opac használatot biztosítja.

Olvasóink, használóink elégedettségét rendszeresen mérjük, ennek elemzése során megállapítást nyert, hogy használóink a könyvtárosok segítőkészségét, felkészültségét értékelték az egyik legmagasabbra hasonlóan az EKL-hez.

Digitális tartalom előállítása, kezelése

A könyvtári weboldalon folyamatosan bővül az E-könyvtár tartalma. A digitális tartalmak elérhetősége: <http://library> (Intranet)

Intézménytörténeti képtár: 1958-1991 közötti fényképparchívum. Képek feldolgozása folyamatos - címek adása, képen szereplők nevesítése.

<https://picasaweb.google.com/sekkonyvtar> áttelepítve 2016-ban

<https://get.google.com/albumarchive/102025066167579841766>

Újabb kihívást jelentett a szolgáltató megszűnése, a tartalmak átörökítése.

A képek az alábbi tárhelyen is archiválásra kerülnek:

<http://library/Intzmnytrtneti%20kptr/Forms/AllItems.aspx> (IP cím tartományhoz kötött)

Helyismereti dokumentumok (sajtóban megjelent cikkek, intézményi összefoglalók, helyi kiadványok) - feldolgozás folyamatos:

<http://library/Helyismeret/Forms/AllItems.aspx> (IP cím tartományhoz kötött)

Tanulási segédanyagok (kötelező irodalomból, csak helyben használható részletek)
<http://library/Tananyagok/Forms/AllItems.aspx> (IP cím tartományhoz kötött)

Online (interneten) elérhető filmanyagok - könyvtárral és az intézménnyel kapcsolatos tartalmak a weblapunk E-könyvtár menüjének Videotár menüpontjában.
<http://videotorium.hu/hu/channels/273?page=7> illetve

Intézménytörténeti összefoglalók: Évkönyvek, konferenciaanyagok, OTDK összefoglalók
<https://savaria.elte.hu/konyvtar/ekonyvtar/pdf/evkonyvek/>

A könyvtár digitalizálási tevékenysége:

1. Képi és szöveges dokumentumok szkennelése

Eszköz: asztali szkennerek (A/4 és A/3-as); Canon fénymásoló szkennerrfunkciója (lapbehúzás)

Kimenet: jpg fájlok (kezelés Irfanview-val)

2. Karakterfelismerés, OCR ABBYY Finereaderrel (9.0-s)

Kimenet: kétrétegű PDF vagy MS Doc file

3. Tárolás, szolgáltatás

2017-ben 32 szöveges dokumentum (17 000 oldal) és 122 video dokumentum került digitalizálásra.

A gyűjtemény gyarapítása, kezelése

Az állomány gyarapodása vétel, pályázat és ajándék útján történt.

Könyvek vásárlására saját (EKL) forrásból 107 114 Ft-ot, pályázatból 36 848 Ft-ot fordítottunk. Az NKA könyvtámogatási Program keretében 442 478 Ft, az Osztrák Könyvtári támogatásból 847 870 Ft értékben gyarapodtunk. Az egyéb ajándék címén állományba vett könyvek értéke 206 886 Ft volt.

A külföldi és belföldi időszak kiadványokra, napilapokra 502 487 Ft-ot fordítottunk az SKL bevétele terhére.

A könyvtár könyvállománya 444 könyvtári egységgel gyarapodott 1 641 196 Ft értékben. A könyvtári állomány gyarapodása mind a beszerzett dokumentumok száma mind értéke alapján az elmúlt öt év viszonylatában a legalacsonyabb volt.

A 2016-os évben törlésre szánt dokumentumok adminisztrációja 2017 elején zárult le. 13 törlési jegyzéken 5 308 dokumentumot töröltünk 2 891 810,80 Ft értékben.

A 3/1975 (VIII. 17.) KM-PM együttes rendelet a könyvtári állomány ellenőrzéséről (leltározásáról) és az állományból történő törlésről szóló szabályzat kiadásáról rendelet értelmében könyvtárunk teljes körű állományellenőrzésére 12 évenként kerül sor. Az utolsó állományellenőrzés dátuma: 2007 volt. Az állomány előre hozott ellenőrzését indokolja az év elején bizonyos állományrészekben észlelt hiány feltárása, amely miatt a NymE SEK vezetése feljelentést tett ismeretlen tettes ellen. Az állományellenőrzés előre hozását indokolja továbbá az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltárral történt integráció, melynek során előkészítés alatt van az adatbázisok migrációja. A teljes körű állományellenőrzést összekötjük az állományból történő kivonással, selejtezéssel.

A könyvtári állomány ellenőrzése

- módja szerint: folyamatos
- jellege szerint: időszakos
- mértéke szerint: teljes körű

A leltározás időpontja: 2017. június 30 - 2018. november 30.

A jegyzőkönyv elkészítésének határideje: 2018. november 30.

A jegyzőkönyv fenntartónak történő megküldése: 2018. december 5.

Az utómunkálatok elvégzése: 2019. december 5.

Tudományos és tudományos ismeretterjesztő tevékenység, hazai és nemzetközi kapcsolatok

Az SKL az év folyamán lényegesen kevesebb rendezvényt szervezett, mint az elmúlt években. Ennek oka részben, hogy megszűnt a TÁMOP pályázati fenntartás, másrészt csökkent a humán erőforrás. Ugyanakkor főként szakértő tevékenységgel vettünk részt országos szakmai feladatokban.

Országos rendezvénysorozat keretében részt vettünk a Kutatók éjszakája és az Országos Könyvtári Napok rendezvényein.

Kulturális rendezvényeinknek 7 alkalommal 252 látogatója volt. A használóképzést szolgáló 7 alkalommal 82 fő volt jelen. Olvasáskultúra-fejlesztő programjainknak 77 résztvevője volt. Ebből 48 fő 15 alkalommal vett részt képzésen TÁMOP fenntartás keretében. Digitális kompetencia-fejlesztő programon 3 alkalommal 81 fő vett részt. 7 egyéb rendezvényünk volt (Kutatók éjszakája, születésnaphoz kapcsolódó, fórum-beszélgetés stb.), amelynek 428 résztvevője volt.

Négy alkalommal szerveztünk kiállítást az aulában, ahol a megnyitókon 170 fő volt jelen. Emellett rendszeresen készült tárló neves eseményekhez, rendezvényekhez, évfordulókhoz, személyekhez kapcsolódóan.

Két könyvtáros részt vett Dr. Molnár Zoltán születésnapjának köszöntő kötetében megjelent bibliográfia szerkesztésében, az adatok pontosításában, tovább dr. Kovács Mária elhunyt oktatóról készülő írás korrektúrázásában.

Egy alkalommal tartottunk bemutatkozó előadást az EKL könyvtári hálózatának találkozóján az EKL SKL innovációs útja címmel.

A könyvtár vezetője 17 alkalommal képviselte a könyvtárat szakmai rendezvényen, 1 könyvtáros pedig a Könyvtárközi kölcsönzés konferencián vett részt.

Valamennyi könyvtáros részt vett az EKL által szervezett 6. Hagyományok és kihívások c. konferencián.

Szolgáltatásként könyvtárhasználati órákat tartunk adott szakterülethez kapcsolódóan (pl. Magyar nyelv, magyar irodalom, bevezetés a könyvtárhasználatba stb.).

Könyvtárunk az informatikus könyvtár szakos hallgatók gyakorlati színtere. A 2016/2017-es tanév második félévében 8 hallgató vett részt feldolgozó könyvtári gyakorlaton. A 2017/2018-as tanév első félévében 7 nappali tagozatos hallgató olvasószolgálatos gyakorlatot teljesített.

A könyvtár biztosítja az informatikus könyvtáros képzés számára azt az infrastrukturális képzési hátteret, amely a tanszék tantermeiben nem áll az oktatás rendelkezésére. A képzés „betelepült” a könyvtárba a szombati levelező órákat kivéve.

A tanszék munkatársainak a helye korábban a Könyvtár második szintjén lévő irodában volt, amelyet át kellett adni az Informatika Kar oktatói számára. A II. szinten lévő, korszerű gépekkel felszerelt labor ugyancsak az Informatika Kar képzését szolgálja. A földszinti laborok esetenkénti zsúfoltsága miatt néha kiszorulnak a számítógépes teremből az informatikus könyvtárosok.

A Könyvtár együttműködési megállapodást kötött a Vasi Diák Közösségi Szolgálattal a középiskolások kötelező közösségi szolgálatának teljesítésére. 2017 júniusában és júliusában 12 diák töltötte gyakorlatát 312,5 óra teljesítésével a SEK Könyvtárában állományrevízióban végzett feladattal.

Két munkatársunk részt vett óraadóként az ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Savaria tanszékcsoport felkérésére a könyvtárszakosok képzésben. Egy fő Könyvtárismeret címen meghirdetett kurzust tartott főként nyelvszakos hallgatók számára.

A könyvtár vezetője részt vett/vesz országos szakmai és tanácsadó szervezetek munkájában. Tagja az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiumának, a felügyelő bizottsági tagja volt a Magyar Országos Közös Katalógusnak a választásokig, vezetőség tagja a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Tudományos és Szakkönyvtári Szekciójának, elnöke az MKE Vas Megyei Szervezetének, képviseli a szervezetet az MKE tanácsában. Az egyesülés után lemondva az Informatikai és Könyvtári Szövetség tagság.

Szakértői tevékenység: az ELTE főigazgatójának megbízásából Barki Katalin részt vett az OSZK által szervezett Országos Könyvtári Platformmal szemben támasztott igényeket megfogalmazó csoport munkájában részben az OSZK-ban (január 12.), részben a mátraházi 3 napos (január 23-26.) könyvtárszakmai csoport megbeszélésén. Ez utóbbi folyamánként az ELTE képviseletében a Kölcsönzési modul, az Elektronikus források menedzsmentje és a Metaadat fel- és letöltő program előkészítésében működünk együtt más könyvtárakkal.

2017 májusában az EKK felkérésére főigazgató asszony Barki Katalint delegálta a KI által vezetett, a nyilvános könyvtárak minőségi kritériumairól szóló miniszteri rendeletet előkészítő bizottságba. A képviselő eredménye főként az együttgondolkodás volt, mert a kritériumokat elsőként a közkönyvtárakra kívánták megfogalmazni.

2017. november végén Fehér Miklós, a Könyvtári Intézet főigazgatója kért szakmai véleményt a készülőben lévő „Szabályzat a könyvtári önértékelés szempontjairól, a pályázatok ellenőrzési és értékelési rendszeréről, valamint az ellenőrzés folyamatáról”, illetve az „Ügyrend a Minősített Könyvtár címmel és a Könyvtári Minőségi Díjjal kapcsolatos feladatok ellátásáról” dokumentumokról.

Barki Katalin 2016 őszén is megbízást kapott az Emberi Erőforrások Minisztériuma kultúráért felelős helyettes államtitkárától, hogy ismételten folytasson könyvtári szakértői vizsgálatot. A vizsgálat célja, a 2014. 04. 23-án hatályba lépett nyilvános könyvtárak jegyzékének vezetéséről szóló 120/2014 (IV.08.) Kormányrendelet 6. §. (2) bekezdés alapján a nyilvános könyvtárak számára előírt alapkövetelmények teljesítésének, a könyvtári alapfeladatok ellátásának, a fenntartói nyilatkozatban vállaltak teljesítésének ellenőrzése. A 2017 őszén vizsgálatba bevont könyvtárak:

- Országos Idegennyelvű Könyvtár
- Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár. Mezőgazdasági Könyvtár

Rostás Norbert, az EMMI szakértője 2018. január 19-én, telefonos egyeztetés során arra kérte Barki Katalint, hogy folytassa le a szakértői vizsgálatot a BME OMIKK könyvtárában, amely könyvtár kimaradt a vizsgálati körből.

Barki Katalin folyamatosan részt vett/vesz a Könyvtári Akkreditációs Szakbizottság munkájában, amelyre 2020-ig tart a megbízatása.

Ibriksz József foglalkoztatása új lehetőségeket nyitott a tudás disszeminációjában.

Az ELTE SKL állományellenőrzésénél használt Webes felületű leltározást segítő alkalmazás októbertől az ELTE EKL spanyol tanszék gyűjteményének revízióját is segítette.

Az egyeztetések illetve a web-alkalmazás és az ahhoz szükséges erőforrások előkészítése, valamint az állomány betöltése már szeptembertől elkezdődött.

A program érdeklődésre tartott számot az MTAK részéről is. Előzetes tapasztalatszerzés és egyeztetés után október 16-án betöltésre került a MTAK olvasótermi állománya.

Megoldásra váró feladatok, problémák

- A Savaria Könyvtár és Levéltár szervezeti és működési státuszának rendezése.
- A főigazgató bevonása a költségvetés tervezésébe a vonatkozó jogszabályokban előírt feladatok teljesíthetőségének érdekében.
- Jobb együttműködés a központi igazgatási egységekkel, az információáramlás javítása, átlátható folyamatok kidolgozása.
- Az emberi erőforrás minőségének biztosítása, létszámemelés, bérrendezés, teljesítmény elismerés.
- A tervezett, de elmaradt beruházások megvalósítása: biztonsági/vagyonvédelmi kapu, tető felújítása, raktárak felújítása, önkiszolgáló ruhatár létesítése.
- Raktári kapacitás bővítése
- Integrált könyvtári rendszer bővítése, új modulok, szolgáltatások beszerzése.
- Gépesített állomány nyilvántartás, kölcsönzés, állománymozgatás infrastruktúrájának tervezése.
- Muzeális állomány feldolgozottságának növelése.
- Állománygyarapításra, állagmegóvásra (fertőzött állomány kezelése) fordítható forrás bővítése.

Budapest, 2018. február 28.

Kálóczi Katalin
főigazgató